

21998A0319(01)

L 83/3

DZIENNIK URZĘDOWY WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

19.3.1998

KONWENCJA NARODÓW ZJEDNOCZONYCH**w sprawie zwalczania pustynnienia w państwach dotkniętych poważnymi suszami i/lub pustynnieniem, zwłaszcza w Afryce**

STRONY NINIEJSZEJ KONWENCJI,

potwierdzając, że istoty ludzkie na obszarach zagrożonych lub doświadczonych suszami są w centrum zainteresowania działań mających na celu zwalczanie pustynnienia i łagodzenie skutków susz,

odzwierciedlając nagłą zaniepokojenie społeczności międzynarodowej, w tym państw i organizacji międzynarodowych, szkodliwymi skutkami pustynnienia i susz,

świadome, że suche, półsuche i okresowo suche obszary stanowią znaczną część powierzchni lądów Ziemi oraz że są one środowiskiem życia i źródłem utrzymania dla wielkiej części jej ludności,

uznając, że pustynnienie i susze są problemami o wymiarze globalnym, gdyż wywierają wpływ na wszystkie regiony świata, i że konieczne są wspólne działania społeczności międzynarodowej w celu zwalczania pustynnienia i/lub łagodzenia skutków susz,

biorąc pod uwagę wielką liczbę państw rozwijających się, a zwłaszcza państw najmniej rozwiniętych wśród państw dotkniętych poważnymi suszami i/lub pustynnieniem, oraz szczególnie tragiczne konsekwencje tych zjawisk w Afryce,

biorąc również pod uwagę, że pustynnienie powodowane jest przez złożone oddziaływania pomiędzy czynnikami fizycznymi, biologicznymi, politycznymi, społecznymi, kulturowymi i gospodarczymi,

rozważając wpływ handlu i odnośnych aspektów międzynarodowych stosunków ekonomicznych na możliwości odpowiedniego zwalczania pustynnienia przez kraje dotknięte,

świadome, że zrównoważony wzrost gospodarczy, rozwój społeczny i likwidacja ubóstwa są priorytetami w dotkniętych państwach rozwijających się, zwłaszcza w Afryce, i że są one niezbędne dla osiągnięcia celów trwałego rozwoju,

mając na uwadze, że pustynnienie i susze, przez ich związek z ważnymi problemami społecznymi, takimi jak ubóstwo, zły stan zdrowia, złe odżywianie, niemożność zapewnienia żywności, oraz problemami wynikającymi z migracji, przesiedlania osób i dynamiki demograficznej mają wpływ na zrównoważony rozwój,

doceniając znaczenie dotychczasowych starań i doświadczeń państw i organizacji międzynarodowych w zwalczaniu pustynnienia i łagodzenia skutków susz, a zwłaszcza w realizacji Planu Działań dla Zwalczania Pustynnienia, który został przyjęty na Konferencji Narodów Zjednoczonych w sprawie pustynnienia w 1977 r.,

świadome, że pomimo dotychczasowych wysiłków w zwalczaniu pustynnienia i łagodzenia skutków susz nie nastąpił postęp na miarę oczekiwań i że konieczne jest nowe i bardziej skuteczne podejście na wszystkich poziomach, w ramach zrównoważonego rozwoju,

uznając wagę i stosowność decyzji przyjętych na Konferencji Narodów Zjednoczonych w sprawie środowiska i rozwoju, szczególnie Agendy 21 i jej rozdziału 12, który stanowi podstawę do zwalczania pustynnienia.

potwierdzając, w tym świetle zobowiązania państw rozwiniętych zawarte w ustępie 13 rozdziału 33 Agendy 21,

powołując się na rezolucję 47/188 Zgromadzenia Ogólnego, a zwłaszcza na priorytet przyznany w niej Afryce, oraz na wszystkie inne stosowne rezolucje, decyzje i programy Narodów Zjednoczonych dotyczące pustynnienia i suszy oraz na odpowiednie deklaracje Państw afrykańskich i Państw z innych regionów,

potwierdzając Deklarację z Rio w sprawie środowiska i rozwoju, która stwierdza, w Zasadzie 2, że państwa mają, zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych i zasadami prawa międzynarodowego, suwerenne prawo do eksploatacji własnych zasobów zgodnie z ich własną polityką ochrony środowiska i rozwoju oraz że ponoszą odpowiedzialność za zagwarantowanie, aby działalność lub kontrola w obrębie ich własnej jurysdykcji nie powodowały szkód w środowisku innych państw lub obszarów wykraczających poza granice ich narodowej jurysdykcji.

uznając, że rządy krajowe odgrywają kluczową rolę w zwalczaniu pustynnienia i łagodzeniu skutków suszy oraz że postęp w tym zakresie zależy od lokalnej realizacji programów działań na obszarach dotkniętych,

uznając również znaczenie i konieczność współpracy międzynarodowej i partnerstwa w zakresie zwalczania pustynnienia i łagodzenia skutków suszy,

uznając dalej wagę dostarczania dotkniętym państwom rozwijającym się, zwłaszcza w Afryce, skutecznych środków, między innymi znacznych zasobów finansowych, w tym nowych i dodatkowych funduszy, oraz dostępu do technologii, bez których będzie im trudno w pełni realizować zobowiązania wynikające z niniejszej konwencji,

wyrażając zaniepokojenie wpływem pustynnienia i suszy na dotknięte państwa w centralnej Azji i południowym Kaukazie,

podkreślając ważną rolę kobiet w regionach dotkniętych pustynnieniem i/lub suszą, zwłaszcza na obszarach wiejskich w państwach rozwijających się, oraz znaczenie zapewnienia pełnego udziału mężczyzn i kobiet na wszystkich poziomach programów zwalczania pustynnienia i łagodzenia skutków suszy,

podkreślając szczególną rolę organizacji pozarządowych i innych większych grup w programach zwalczania pustynnienia i łagodzenia skutków suszy,

mając na uwadze związki między pustynnieniem a innymi problemami ekologicznymi o wymiarze globalnym, przed którymi stoją społeczność międzynarodowa i wspólnoty narodowe,

mając również na uwadze sposób, w jaki zwalczanie pustynnienia może przyczynić się do osiągnięcia celów Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, Konwencji o różnorodności biologicznej i innych odpowiednich konwencji ekologicznych,

wierząc, że strategie zwalczania pustynnienia i łagodzenia skutków suszy będą najbardziej efektywne, gdy zostaną oparte na rozsądnych, systematycznych obserwacjach i ścisłej wiedzy naukowej oraz jeśli będą stale aktualizowane,

uznając pilną konieczność poprawy efektywności i koordynacji współpracy międzynarodowej w celu ułatwienia wdrażania krajowych planów i priorytetów,

zdecydowane podjąć odpowiednie działania w zakresie zwalczania pustynnienia i łagodzenia skutków suszy dla dobra obecnych i przyszłych pokoleń,

UZGODNIŁY, CO NASTĘPUJE:

CZĘŚĆ I

WPROWADZENIE

Artykuł 1

Stosowane terminy

W rozumieniu niniejszej konwencji:

- a) „pustynnienie” oznacza degradację ziemi na suchych, półsuchych i okresowo suchych obszarach wynikającą z różnych czynników, w tym zmienności klimatu i działalności człowieka;
- b) „zwalczanie pustynnienia” obejmuje działania będące częścią zintegrowanego rozwoju ziemi na suchych półsuchych i okresowo suchych obszarach dla zrównoważonego rozwoju, którego celem jest:
 - i) zapobieganie i/lub zmniejszenie degradacji ziemi;
 - ii) rekultywacja częściowo zdegradowanej ziemi i;
 - iii) odzyskiwanie ziemi zamienionej w pustynię;
- c) „susza” oznacza naturalnie występujące zjawisko, które istnieje, kiedy poziom opadów utrzymuje się znacznie poniżej normalnie notowanych poziomów, powodując poważne zaburzenia równowagi hydrologicznej, które szkodliwie wpływają na system produkcji zasobów ziemi;
- d) „łagodzenie skutków susz” oznacza działania związane z przewidywaniem susz i zmierzające do zwiększenia odporności społeczeństwa i systemów naturalnych na suszę, co wiąże się ze zwalczaniem pustynnienia;
- e) „ziemia” oznacza ziemski system bioprodukcyjny, obejmujący glebę, roślinność, inne biocenozy oraz systemy ekologiczne i procesy hydrologiczne, które działają w ramach tego systemu;
- f) „degradacja ziemi” oznacza zmniejszenie lub utratę, na obszarach suchych, półsuchych i okresowo suchych, biologicznej lub ekonomicznej produktywności oraz kompleksowości ziem uprawnych nawadnianych deszczem, irygowanych, terenów wypasu, pastwisk, lasów i ziemi zalesionej, w wyniku użytkowania ziemi, procesów lub kombinacji procesów, w tym procesów powstających w wyniku działalności ludzkiej i modeli zamieszkiwania, takich jak:
 - i) erozja gleby spowodowana przez wiatr i/lub wodę;
 - ii) pogorszenie fizycznych, chemicznych, biologicznych lub ekonomicznych właściwości gleby; oraz
 - iii) długotrwała utrata naturalnej roślinności.

- g) „suche, półsuche lub okresowo suche obszary” oznacza obszary, inne niż regiony polarne i okołopolarne, na których stosunek rocznych opadów do potencjalnego parowania zawiera się w zakresie od 0,05 do 0,65;
- h) „obszary dotknięte” oznacza obszary suche, półsuche i/lub okresowo suche dotknięte lub zagrożone pustynnieniem;
- i) „państwa dotknięte” oznacza państwa, których ziemie obejmują, w całości lub części, obszary dotknięte;
- j) „regionalna organizacja integracji gospodarczej” oznacza organizację utworzoną przez suwerenne państwa na danym obszarze, która ma kompetencje odnoszące się do spraw regulowanych przez niniejszą konwencję i która została odpowiednio upoważniona, zgodnie z jej wewnętrznymi procedurami, do podpisania, ratyfikowania, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia do niniejszej konwencji;
- k) „rozwinęte Państwa-Strony” oznacza państwa rozwinięte będące Stronami i regionalne organizacje integracji gospodarczej utworzone przez kraje rozwinięte.

Artykuł 2

Cel

1. Celem niniejszej konwencji jest zwalczanie pustynnienia i łagodzenie skutków susz w państwach dotkniętych poważnymi suszami i/lub pustynnieniem, szczególnie w Afryce, poprzez efektywne działania na wszystkich poziomach, wspierane przez współpracę międzynarodową i partnerskie organizacje w ramach zintegrowanego podejścia, zgodnego z Agendą 21, w celu przyczynienia się do osiągnięcia trwałego rozwoju na obszarach dotkniętych.

2. Osiągnięcie tego celu będzie wymagać długoterminowych, zintegrowanych strategii, które na obszarach dotkniętych będą się jednocześnie skupiać na poprawie produktywności ziemi oraz na odnowie, ochronie i stabilnej gospodarce ziemią i zasobami wodnymi, co doprowadzi do poprawy warunków życia, szczególnie dla miejskiej społeczności.

Artykuł 3

Zasady

1. Dla osiągnięcia celu niniejszej konwencji i realizacji jej postanowień Strony będą się kierowały, między innymi, następującymi zasadami:

- a) Strony powinny zapewnić, że decyzje dotyczące opracowywania i realizacji programów zwalczania pustynnienia i/lub łagodzenia skutków susz będą podejmowane przy udziale ludności i miejscowego społeczeństwa oraz że na wyższych poziomach wytworzone zostaną sprzyjające warunki, w celu ułatwienia działania na poziomach krajowych i lokalnych;
- b) Strony powinny, w duchu międzynarodowej solidarności i partnerstwa, ulepszać współpracę i koordynację na poziomach subregionalnych, regionalnych i międzynarodowych i w lepszy sposób koncentrować zasoby finansowe, organizacyjne, techniczne i ludzkie tam, gdzie są one potrzebne;
- c) Strony powinny rozwijać, w duchu partnerstwa, współpracę na wszelkich szczeblach między rządami, społecznościami, organizacjami pozarządowymi i użytkownikami ziemi, w celu lepszego zrozumienia natury oraz wartości ziemi i niedostatecznych zasobów wody na obszarach dotkniętych, oraz pracy dla ich zrównoważonego użytkowania, oraz
- d) Strony będą w pełni uwzględniać specyficzne potrzeby i okoliczności dotkniętych Państw-Stron rozwijających się, a zwłaszcza najmniej rozwiniętych spośród nich.
- e) między narodowego handlu, porozumień marketingowych i długów w celu utworzenia międzynarodowego środowiska ekonomicznego sprzyjającego promocji trwałego rozwoju;
- c) włączą strategię likwidacji ubóstwa do działań mających na celu zwalczanie pustynnienia i łagodzenie skutków susz;
- d) będą popierać współpracę między dotkniętymi Państwami-Stronami w zakresie ochrony środowiska i zachowania zasobów ziemi i wody, jako związanymi z problemem pustynnienia i susz;
- e) będą umacniać współpracę subregionalną, regionalną i międzynarodową;
- f) będą współpracować z odpowiednimi organizacjami międzyrządowymi;
- g) o ile uznają za właściwe, wyznaczą mechanizmy instytucjonalne, mając na uwadze potrzebę unikania dublowania; oraz
- h) będą popierać korzystanie z istniejących dwustronnych i wielostronnych mechanizmów i porozumień finansowych mobilizujących i kierujących znaczne środki finansowe dla dotkniętych Państw-Stron, w celu zwalczania pustynnienia i łagodzenia skutków susz.

CZĘŚĆ II

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Artykuł 4

Zobowiązania ogólne

1. Strony będą realizować indywidualnie lub wspólnie zobowiązania wynikające z niniejszej konwencji, wykorzystując odpowiednio istniejące lub przyszłe dwustronne i wielostronne porozumienia lub ich kombinacje, podkreślając potrzebę koordynowania działań i opracowania spójnej, długoterminowej strategii na wszystkich poziomach.
2. W dążeniu do osiągnięcia celu niniejszej konwencji Strony:
- a) przyjmą zintegrowane podejście obejmujące aspekty fizyczne, biologiczne i społeczno-ekonomiczne procesów pustynnienia i suszy;
- b) poświęcą należytą uwagę, w ramach odpowiednich organów międzynarodowych i regionalnych, sytuacji dotkniętych Państw-Stron rozwijających się w odniesieniu do

3. Dotknięte Państwa-Strony rozwijające się mają prawo do pomocy w realizacji konwencji.

Artykuł 5

Zobowiązania dotkniętych Państw-Stron

1. Poza zobowiązaniami wynikającymi z artykułu 4 dotknięte Państwa-Strony podejmują się:
- a) przyznać należyty priorytet w zwalczaniu pustynnienia i łagodzeniu skutków suszy oraz przeznaczyć na to odpowiednie środki zgodnie ze swoimi możliwościami i warunkami;
- b) opracować strategię i priorytety zwalczania pustynnienia i łagodzenia skutków susz w ramach planów i/lub polityki zrównoważonego rozwoju;
- c) zająć się podstawowymi przyczynami pustynnienia i zwrócić szczególną uwagę na czynniki społeczne i gospodarcze przyczyniające się do postępowania procesu pustynnienia;
- d) podnosić świadomość społeczną, ułatwiać, z pomocą organizacji pozarządowych, udział miejscowej ludności, szczególnie kobiet i młodzieży, w działaniach mających na celu zwalczanie pustynnienia i łagodzenie skutków susz; oraz

- e) zapewnić sprzyjające warunki przez wzmocnienie, gdy to konieczne, odpowiedniego istniejącego prawa i, jeśli takiego nie ma, ustanowienie nowych praw, długoterminowych polityk i programów działań.

Artykuł 6

Zobowiązania rozwiniętych Państw-Stron

1. Poza ogólnymi zobowiązaniami wynikającymi z artykułu 4 rozwinięte Państwa-Strony podejmują się:

- a) aktywnie wspierać, jak uzgodniono, indywidualnie lub wspólnie, wysiłki dotkniętych Państw-Stron rozwijających się, zwłaszcza w Afryce, oraz państw najmniej rozwiniętych, mające na celu zwalczanie pustynnienia i łagodzenie skutków susz;
- b) zapewnić znaczne środki finansowe i inne formy wsparcia w celu pomocy dotkniętym Państwom-Stronom rozwijającym się, zwłaszcza w Afryce, w skutecznym opracowaniu i realizacji własnych długoterminowych planów i strategii zwalczania pustynnienia i łagodzenia skutków susz;
- c) promować mobilizację nowych i dodatkowych funduszy, zgodnie z artykułem 20 ustęp 2b);
- d) zachęcać do mobilizacji funduszy z sektora prywatnego i innych źródeł pozarządowych; oraz
- e) promować i ułatwiać dostęp dotkniętych Państw-Stron, zwłaszcza Państw-Stron rozwijających się, do odpowiedniej technologii, wiedzy i know-how.

Artykuł 7

Priorytet dla Afryki

Realizując niniejszą konwencję Strony; przyznają priorytet dotkniętym afrykańskim Państwom-Stronom, w świetle szczególnej sytuacji w tym regionie, nie zaniedbując przy tym dotkniętych Państw-Stron rozwijających się innych regionów.

Artykuł 8

Związek z innymi konwencjami

1. Strony będą zachęcać do koordynacji działań prowadzonych w ramach niniejszej konwencji oraz innych odnośnych porozumień międzynarodowych, o ile są ich Stronami, a zwłaszcza ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu i Konwencji o różnorodności biologicznej, w celu

osiągnięcia maksymalnych korzyści z działań prowadzonych w ramach każdego z porozumień, unikając jednocześnie ich dublowania. Strony będą zachęcać do prowadzenia wspólnych programów, zwłaszcza w dziedzinie badań naukowych, szkolenia, systematycznych obserwacji, zbierania i wymiany informacji, w takim stopniu, w jakim działania te mogą przyczynić się do osiągnięcia celów odnośnych porozumień.

2. Postanowienia niniejszej konwencji nie mają wpływu na zobowiązania jakiegokolwiek Strony wynikające z dwustronnych, regionalnych lub międzynarodowych porozumień, które zawarła przed wejściem dla niej w życie niniejszej konwencji.

CZĘŚĆ III

PROGRAMY DZIAŁAŃ, WSPÓŁPRACA NAUKOWA I TECHNICZNA ORAZ ŚRODKI WSPIERAJĄCE

Sekcja 1

Programy działań

Artykuł 9

Podejście podstawowe

1. Wypełniając zobowiązania wynikające z artykułu 5, dotknięte Państwa-Strony rozwijające się i inne dotknięte Państwa-Strony, w ramach swoich regionalnych załączników realizacyjnych lub w inny sposób, które zawiadomiły na piśmie Stały Sekretariat o zamiarze przygotowania krajowego programu działań, odpowiednio przygotowują, podadzą do publicznej wiadomości i wdrożą krajowe programy działań jako centralny element strategii zwalczania pustynnienia i łagodzenia skutków susz, bazując i wykorzystując, w miarę możliwości, odpowiednie istniejące i pomyślnie zrealizowane programy i plany oraz subregionalne i regionalne programy działań. Programy te będą stale aktualizowane w procesie realizacji na bazie doświadczeń wynikających z działań w terenie, jak również na podstawie wyników badań naukowych. Przygotowanie krajowych programów działań powinno być ściśle powiązane z innymi wysiłkami zmierzającymi do sformułowania krajowych polityk trwałego rozwoju.

2. Przy zapewnianiu przez Państwa-Strony rozwinięte różnych rodzajów pomocy w ramach postanowień zawartych w artykule 6 należy przyznać priorytet wspieraniu, jak uzgodniono, krajowych, subregionalnych i regionalnych programów działań w dotkniętych Państwach-Stronach rozwijających się, zwłaszcza w Afryce, bezpośrednio lub przez odpowiednie organizacje wielostronne lub na oba sposoby.

3. Strony będą zachęcać organy, fundusze i programy systemu Narodów Zjednoczonych i inne stosowne organizacje międzyrządowe, uczelnie, środowiska naukowe i organizacje pozarządowe, które mogą współpracować, zgodnie ze swoimi mandatami i możliwościami, do wsparcia opracowywania i wdrażania programów działań i ich następstw.

Artykuł 10

Krajowe programy działań

1. Celem krajowych programów działań jest identyfikacja czynników przyczyniających się do pustynnienia i praktycznych działań koniecznych do zwalczania pustynnienia i łagodzenia skutków suszy.

2. Krajowe programy działań będą wyszczególniać odpowiednio rolę rządu, miejscowego społeczeństwa i użytkowników ziemi oraz dostępne i potrzebne zasoby. Programy te między innymi:

- a) będą zawierać długoterminowe strategie zwalczania pustynnienia i łagodzenia skutków susz, położą nacisk na wdrażanie i będą zintegrowane z krajowymi kierunkami polityki trwałego rozwoju;
- b) umożliwią dokonywanie modyfikacji w odpowiedzi na zmieniające się warunki i będą wystarczająco elastyczne na poziomie lokalnym, aby poradzić sobie z różnymi warunkami społeczno-ekonomicznymi, biologicznymi i geofizycznymi;
- c) zwrócą szczególną uwagę na wdrażanie działań zapobiegawczych dla obszarów, które jeszcze nie są zdegradowane albo które są zdegradowane jedynie w niewielkim stopniu;
- d) wzmocnią krajowe możliwości w zakresie klimatologii, meteorologii i hydrologii oraz środki służące wczesnemu ostrzeganiu przed suszą;
- e) będą promować kierunki polityki i wzmacniać ramy instytucjonalne rozwijające współpracę i koordynację, w duchu partnerstwa, między społecznościami udzielającymi pomocy i organami rządowymi wszystkich szczebli oraz ludnością miejscową i grupami wspólnotowymi oraz ułatwią dostęp ludności miejscowej do odpowiedniej informacji i technologii;
- f) zapewnią efektywny udział na poziomach lokalnych, krajowych i regionalnych organizacji pozarządowych i ludności miejscowej, zarówno kobiet, jak i mężczyzn, zwłaszcza użytkowników zasobów, w tym farmerów i pasterzy, oraz reprezentujących ich organizacji w planowaniu kierunków polityki, podejmowaniu decyzji, realizacji i przeglądzie krajowych programów działań; oraz

g) będą wymagać regularnego przeglądu ich realizacji i raportów o ich wdrażaniu.

3. Krajowe programy działań mogą obejmować między innymi kilka lub wszystkie z następujących środków służących przygotowaniu do suszy i łagodzeniu jej skutków:

- a) ustanowienie i/lub wzmocnienie, gdzie to konieczne, systemu wczesnego ostrzegania, w tym lokalnych i krajowych urzędów oraz wspólnych systemów na poziomie subregionalnym i regionalnym, oraz mechanizmów pomocy osobom przesiedlonym z powodu problemów ekologicznych;
- b) wzmocnienie przygotowań do susz i zarządzania, w tym planowanie na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń związanych z suszą na poziomach lokalnych, krajowych, subregionalnych i regionalnych, z uwzględnieniem sezonowych i rocznych prognoz klimatu;
- c) ustanowienie i/lub wzmocnienie, gdzie to konieczne, systemu zabezpieczania żywności, w tym urzędów do przechowywania i handlu, zwłaszcza na obszarach wiejskich;
- d) utworzenie projektów alternatywnych środków utrzymania, które mogą zapewnić dochody na terenach szczególnie zagrożonych suszami, oraz
- e) opracowanie jednolitych programów irygacji dla upraw i hodowli zwierząt.

4. Uwzględniając warunki i wymagania specyficzne dla każdego dotkniętego Państwa-Strony, krajowe programy działań obejmą, odpowiednio, między innymi przedsięwzięcia w niektórych lub wszystkich obszarach priorytetowych odnoszących się do zwalczania pustynnienia i łagodzenia skutków susz na dotkniętych obszarach oraz do ludności tych obszarów: popieranie alternatywnych środków utrzymania i poprawę krajowego środowiska gospodarczego w celu umocnienia programów mających na celu zwalczanie ubóstwa i zapewnienie żywności; dynamikę demograficzną, zrównoważoną gospodarkę zasobami naturalnymi; praktyki rolnicze przyjazne dla środowiska; rozwój i efektywne wykorzystanie różnych źródeł energii; ramy instytucjonalne i prawne; poprawę możliwości oceny i systematycznych obserwacji, w tym służb hydrologicznych i meteorologicznych, oraz rozwijanie potencjału, edukacji i świadomości społecznej.

Artykuł 11

Subregionalne i regionalne programy działań

Dotknięte Państwa-Strony będą się odpowiednio konsultować i współpracować przy przygotowaniu, zgodnie z odpowiednimi

regionalnymi załącznikami realizacyjnymi, subregionalnych i/lub regionalnych programów działań w celu zharmonizowania, uzupełnienia i zwiększenia skuteczności programów krajowych. Postanowienia artykułu 10 będą stosować się *mutatis mutandis* do programów subregionalnych i regionalnych. Współpraca taka może obejmować uzgodnione wspólne programy zrównoważonej gospodarki transgranicznymi zasobami naturalnymi, współpracę naukową i techniczną oraz wzmocnienie odpowiednich instytucji.

Artykuł 12

Współpraca międzynarodowa

Dotknięte Państwa-Strony, w porozumieniu z innymi Stronami i społecznością międzynarodową, powinny współpracować, aby zapewnić poparcie ze strony przyjaznego środowiska międzynarodowego dla realizacji niniejszej konwencji. Współpraca taka powinna również obejmować transfer technologii, jak również badania naukowe i rozwój, gromadzenie i rozpowszechnianie informacji oraz środki finansowe.

Artykuł 13

Wsparcie opracowywania i realizacji programów działań

1. Przedsięwzięcia wspierające programy działań zgodnie z artykułem 9 obejmują między innymi:

- a) współpracę finansową dla zapewnienia przewidywalności programów działań, pozwalającą na niezbędne planowanie długoterminowe;
 - b) opracowanie i wykorzystywanie mechanizmów współpracy, które umożliwiają lepsze wsparcie na poziomie lokalnym, w tym działań organizacji pozarządowych, w celu popierania, gdzie stosowne, powtarzania pomyślnie zrealizowanych działań programów pilotowych;
 - c) zwiększoną elastyczność w planowaniu projektów, finansowaniu i realizacji zgodnie z eksperymentalnym, powtarzającym się podejściem wskazanym dla działań z uczestnictwem miejscowej społeczności; oraz
 - d) odpowiednie procedury administracyjne i budżetowe zwiększające skuteczność współpracy i programów wspierających.
2. Przy zapewnianiu wsparcia dotkniętym Państwom-Stronom rozwijającym się zostanie przyznany priorytet afrykańskim Państwom-Stronom i najmniej rozwiniętym Państwom-Stronom.

Artykuł 14

Koordinacja w trakcie opracowywania i realizacji programów działań

1. Strony będą ściśle współpracować, bezpośrednio i przez odpowiednie organizacje międzyrządowe, przy opracowywaniu i realizacji programów działań.

2. Strony opracują mechanizmy operacyjne, zwłaszcza na poziomie krajowym i terenowym, w celu zapewnienia możliwie najlepszej koordynacji między Państwami-Stronami rozwiniętymi, rozwijającymi się oraz odpowiednimi organizacjami międzyrządowymi i pozarządowymi w celu uniknięcia dublowania, zharmonizowania interwencji i uzgodnień oraz maksymalizowania oddziaływania pomocy. W Państwach-Stronach rozwijających się priorytet zostanie przyznany koordynacji działań związanych ze współpracą międzynarodową w celu maksymalnie efektywnego wykorzystania środków, zapewnienia pomocy odpowiadającej potrzebom i ułatwienia realizacji krajowych programów działań i priorytetów w ramach niniejszej konwencji.

Artykuł 15

Regionalne załączniki realizacyjne

Elementy włączane do programów działań będą wybierane i dostosowywane do czynników społeczno-ekonomicznych, geograficznych i klimatycznych właściwych dla dotkniętego Państwa-Strony lub regionu oraz do poziomu ich rozwoju. Wytyczne do przygotowania programów działań, ich dokładne ukierunkowanie i zawartość dla poszczególnych subregionów i regionów są podane w regionalnych załącznikach realizacyjnych.

Sekcja 2

Współpraca naukowa i techniczna

Artykuł 16

Gromadzenie, analiza i wymiana informacji

Strony zgadzają się, zgodnie ze swoimi możliwościami, integrować i koordynować gromadzenie, analizę i wymianę odnośnych krótkoterminowych i długoterminowych danych i informacji dla zapewnienia systematycznych obserwacji degradacji ziemi na

dotkniętych obszarach oraz lepszego zrozumienia i oceny procesów i skutków susz i pustynnienia. Umożliwi to, między innymi, wczesne ostrzeżenie i zaplanowanie z wyprzedzeniem okresów szkodliwych wahań klimatu, w sposób nadający się do praktycznego stosowania przez użytkowników na wszystkich poziomach, a zwłaszcza przez ludność miejscową. W tym Strony powinny odpowiednio:

- a) ułatwiać i wzmacniać funkcjonowanie globalnej sieci instytucji i urzędów służących gromadzeniu, analizie i wymianie informacji, jak również systematycznym obserwacjom na wszystkich poziomach, które między innymi:
 - i) będą starały się stosować kompatybilne normy i systemy;
 - ii) obejmą odpowiednie dane i stacje, w tym na odosobnionych obszarach;
 - iii) będą wykorzystywać i rozpowszechniać nowoczesną technologię gromadzenia, przekazywania i oceny danych o degradacji ziemi; oraz
 - iv) powiążą ściślej krajowe, subregionalne i regionalne centra danych i informacji z globalnymi źródłami informacji,
- b) zapewniać, że gromadzenie, analiza i wymiana informacji odpowiada potrzebom miejscowych społeczności i decydentów, w zakresie rozwiązywania szczególnych problemów, oraz że miejscowe społeczności są zaangażowane w te działania;
- c) wspierać i dalej rozwijać dwustronne i wielostronne programy i projekty, których celem jest zdefiniowanie, przeprowadzenie, ocena i finansowanie gromadzenia, analizy i wymiany danych i informacji, w tym między innymi zintegrowanych zestawów wskaźników fizycznych, biologicznych, społecznych i ekonomicznych;
- d) w pełni wykorzystywać wiedzę kompetentnych międzyrządowych i pozarządowych organizacji, zwłaszcza dla rozpowszechnienia odpowiednich informacji i doświadczeń między grupami docelowymi w różnych regionach;
- e) przywiązywać należyłą wagę do gromadzenia, analizy i wymiany danych społeczno-ekonomicznych i ich integracji z danymi fizycznymi i biologicznymi;
- f) wymieniać informacje ze wszystkich publicznie dostępnych źródeł związanych ze zwalczaniem pustynnienia i łagodzenia skutków susz i uczynią je w pełni, w sposób otwarty i szybki, dostępnymi; oraz

- g) zgodnie ze swoimi krajowymi prawami i/lub polityką będą wymieniać informacje na temat wiedzy miejscowej i tradycyjnej, zapewniając jej odpowiednią ochronę i zapewniając odpowiednie dochody z zysków z niej osiągniętych dla zainteresowanej ludności miejscowej, w oparciu o słuszne podstawy i na wzajemnie uzgodnionych warunkach.

Artykuł 17

Badania naukowe i rozwój

1. Strony podejmują się, zgodnie ze swoimi możliwościami, promować współpracę techniczną i naukową w zakresie zwalczania pustynnienia i łagodzenia skutków susz przez właściwe instytucje krajowe, subregionalne, regionalne i międzynarodowe. W tym celu będą wspierać działania badawcze, które:
 - a) przyczyniają się do poszerzenia wiedzy o procesach prowadzących do występowania pustynnienia i susz oraz o oddziaływaniu i rozróżnianiu czynników je wywołujących, naturalnych, jak i spowodowanych działalnością człowieka, w celu zwalczania pustynnienia i łagodzenia skutków susz, osiągania lepszej produktywności oraz zrównoważonego użytkowania i gospodarki zasobami;
 - b) odpowiadają dobrze zdefiniowanym celom, dotyczą specyficznych potrzeb miejscowej ludności i prowadzą do znalezienia i zastosowania rozwiązań poprawiających standard życia ludzi na terenach dotkniętych;
 - c) chronią, integrują, uwypuklają i umacniają tradycyjną i miejscową wiedzę, know-how i praktyki, zapewniając, zgodnie z krajowym prawem lub/i polityką, że właściciele tej wiedzy odniosą bezpośrednie korzyści, na sprawiedliwych podstawach i wzajemnie uzgodnionych warunkach, z komercyjnego wykorzystania tej wiedzy lub rozwoju technicznego opartego na niej;
 - d) rozwijają i umacniają krajowe, subregionalne i regionalne możliwości badawcze w dotkniętych Państwach-Stronach, zwłaszcza w Afryce, w tym rozwijają miejscowe zdolności i umacniają odpowiednie możliwości, szczególnie w państwach o słabej bazie badawczej, ze szczególnym uwzględnieniem badań wielodyscyplinarnych i społeczno-ekonomicznych związanych z udziałem społeczeństwa;
 - e) uwzględniają, odpowiednio, związek między ubóstwem, migracją spowodowaną przyczynami ekologicznymi a pustynnieniem;
 - f) wspierają prowadzenie wspólnych programów badawczych między krajowymi, subregionalnymi, regionalnymi i

- międzynarodowymi organizacjami badawczymi w sektorze publicznym i prywatnym, w celu rozwoju ulepszonych, dostępnych i przystępnych technologii dla zrównoważonego rozwoju, poprzez efektywny udział miejscowej ludności i wspólnot; oraz
- g) zwiększając dostępność zasobów wodnych na dotkniętych terenach między innymi metodą zasiewania chmur.

2. Programy działań powinny zawierać priorytety badawcze dla poszczególnych regionów i subregionów, odzwierciedlające różne warunki lokalne. Konferencja Stron będzie przeglądać okresowo priorytety badawcze, kierując się radami Komitetu do spraw Nauki i Techniki.

Artykuł 18

Transfer, nabywanie, adaptacja i opracowywanie technologii

1. Strony podejmują się zgodnie ze wzajemnymi uzgodnieniami i krajowym prawem i/lub polityką finansować i/lub ułatwiać finansowanie transferu, nabywania, adaptacji i opracowywania przyjaznych dla środowiska, wartościowych gospodarczo i akceptowanych przez społeczeństwo technologii dotyczących zwalczania pustynnienia i/lub łagodzenia skutków susz, w celu przyczynienia się do zrównoważonego rozwoju na dotkniętych obszarach. Współpraca taka będzie prowadzona, odpowiednio dwustronnie lub wielostronnie, z pełnym wykorzystaniem ekspertów międzyrządowych i pozarządowych organizacji. Strony w szczególności:

- a) będą w pełni wykorzystywać odpowiednie istniejące krajowe, subregionalne, regionalne i międzynarodowe systemy informacyjne i punkty udostępniające informacje dla rozpowszechniania informacji o dostępnych technologiach, ich źródłach, zagrożeniu dla środowiska i ogólnych warunkach, na jakich informacje te można nabyć;
- b) ułatwią, zwłaszcza dotkniętym Państwom-Stronom rozwijającym się, na korzystnych warunkach, uwzględniając potrzebę ochrony praw własności intelektualnej, dostęp do technologii najbardziej odpowiednich do praktycznego stosowania dla szczególnych potrzeb miejscowej ludności, zwracając szczególną uwagę na oddziaływanie tej technologii na społeczeństwo, kulturę, gospodarkę i środowisko;
- c) ułatwią współpracę techniczną między dotkniętymi Państwami-Stronami rozwijającymi się poprzez pomoc finansową lub inne właściwe środki;

- d) rozszerzą współpracę techniczną z dotkniętymi Państwami-Stronami rozwijającymi się, włączając, odpowiednio, joint ventures szczególnie w sektorach, które wspierają alternatywne sposoby uzyskiwania środków utrzymania; oraz
- e) podejmą odpowiednie kroki, aby stworzyć wewnętrzne warunki rynkowe i zachęty finansowe lub inne, sprzyjające rozwojowi, transferowi, nabywaniu i adaptacji odpowiednich technologii, wiedzy, know-how i praktyk, w tym również przedsięwzięcia w celu zapewnienia odpowiedniej i skutecznej ochrony własności praw intelektualnych.

2. Strony, zgodnie ze swoimi możliwościami i krajowym prawem i/lub polityką, będą chronić, promować i użytkować w szczególności odpowiednie tradycyjne i lokalne technologie, wiedzę, know-how i praktyki, i w tym celu zobowiązują się:

- a) prowadzić inwentaryzacje takich technologii, wiedzy, know-how i praktyk oraz ich potencjalnych wykorzystania z udziałem miejscowej ludności, rozpowszechniać takie informacje, odpowiednio we współpracy z właściwymi organizacjami międzyrządowymi i pozarządowymi;
- b) zapewnić właściwą ochronę tym technologiom, wiedzy, know-how i praktykom, a także bezpośrednie korzyści dla miejscowej ludności z komercyjnego zastosowania lub rozwoju technicznego opartego na nich, na sprawiedliwych podstawach i zgodnie z wzajemnymi porozumieniami;
- c) zachęcać i aktywnie wspierać ulepszanie i upowszechnianie technologii, wiedzy, know-how i praktyk lub opracowanie nowych technologii opartych na nich oraz
- d) ułatwiać, odpowiednio, adaptacje technologii, wiedzy, know-how i praktyk do szerokiego zastosowania i odpowiednio zintegrować je z nowoczesnymi technologiami.

Sekcja 3

Środki wspierające

Artykuł 19

Rozwój potencjału, edukacja i świadomość społeczna

1. Strony uznają znaczenie rozwijania potencjału – to znaczy tworzenia instytucji, szkoleń i rozwoju odpowiednich możliwości

lokalnych i krajowych – dla działań zwalczających pustynnienie i łagodzących skutki susz. Strony będą odpowiednio promować rozwijanie potencjału poprzez:

- a) pełny udział na wszystkich szczeblach ludności miejscowej, zwłaszcza na poziomie lokalnym, szczególnie kobiet i młodzieży, we współpracy z organizacjami pozarządowymi i lokalnymi;
- b) wzmocnienie szkolenia i możliwości badawczych na poziomie krajowym w zakresie pustynnienia i suszy;
- c) utworzenie i/lub wzmocnienie służb wspierających i terenowych w celu rozpowszechniania odpowiednich metod technologicznych i technik w sposób bardziej efektywny oraz przez szkolenie agentów terenowych i członków wiejskich organizacji w działaniach związanych z udziałem społeczeństwa dla ochrony i trwałego użytkowania zasobów naturalnych;
- d) popieranie wykorzystywania i rozpowszechniania wiedzy, know-how i praktyk miejscowej ludności w programach współpracy technicznej, tam gdzie jest to możliwe;
- e) przystosowanie, tam gdzie jest to konieczne, właściwych przyjaznych dla środowiska technologii i tradycyjnych metod rolniczych i pasterskich, do współczesnych warunków społeczno-gospodarczych;
- f) zapewnienie odpowiedniego szkolenia i technologii użytkowania alternatywnych źródeł energii, a zwłaszcza odnawialnych źródeł energii, mających na celu szczególnie zmniejszenie uzależnienia od drewna jako paliwa;
- g) współpracę, zgodnie ze wzajemnymi uzgodnieniami, w celu zwiększenia możliwości opracowywania i realizacji, przez dotknięte Państwa-Strony, programów w zakresie zbierania informacji, ich analizy i wymiany według artykułu 16;
- h) innowacyjne sposoby promocji alternatywnych źródeł utrzymania, w tym szkolenie w zakresie nowych umiejętności;
- i) szkolenie decydentów, kierowników i pracowników, którzy są odpowiedzialni za gromadzenie i analizę danych do rozpowszechniania i wykorzystywania informacji wczesnego ostrzegania o warunkach suszy i warunkach produkcji żywności;
- j) skuteczniejsze działanie istniejących krajowych instytucji i struktur prawnych oraz, tam gdzie jest to konieczne, przez stworzenie nowych równocześnie ze wzmocnieniem planowania i zarządzania strategicznego; oraz

k) programy wymiany delegacji, w celu lepszego rozwijania potencjału w dotkniętych Państwach-Stronach przez długoterminowy, wzajemnie oddziaływający proces uczenia i studiowania.

2. Dotknięte Państwa-Strony rozwijające się będą prowadzić, we współpracy z innymi Stronami i kompetentnymi organizacjami międzyrządowymi i pozarządowymi, odpowiednio, interdyscyplinarny przegląd dostępnych możliwości i środków na poziomie lokalnym i krajowym oraz potencjalnych możliwości ich wzmocnienia.

3. Strony będą współpracować ze sobą, przez kompetentne organizacje międzyrządowe, jak również pozarządowe, przy realizacji i wspieraniu programów zwiększania świadomości społecznej i programów edukacyjnych w państwach dotkniętych oraz innych, aby promować zrozumienie przyczyn i skutków pustynnienia i susz oraz znaczenia osiągnięcia celu niniejszej konwencji. W tym celu Strony podejmują się:

- a) organizować kampanie, których celem będzie zwiększenie społecznej świadomości;
- b) zapewniać stały dostęp społeczeństwa do odpowiednich informacji oraz szeroki udział społeczeństwa w działaniach edukacyjnych i zwiększających świadomość;
- c) zachęcać do tworzenia stowarzyszeń przyczyniających się do podnoszenia świadomości społecznej;
- d) opracowywać i wymieniać materiały edukacyjne i służące podniesieniu świadomości społecznej, tam gdzie to możliwe, w językach miejscowych, wymieniać i wspierać ekspertów w celu szkolenia pracowników dotkniętego Państwa-Strony rozwijającej się, w zakresie prowadzenia programów edukacyjnych i zwiększających świadomość społeczną, i będą w pełni wykorzystywać odpowiednie materiały edukacyjne dostępne w kompetentnych organach międzynarodowych;
- e) dokonywać oceny potrzeb edukacyjnych na terenach dotkniętych, opracować odpowiednie programy szkolne i rozszerzyć, według potrzeb, programy edukacyjne i oświatowe dla dorosłych oraz zwiększyć możliwości dla wszystkich, a zwłaszcza dla dziewcząt i kobiet, w zakresie identyfikacji, ochrony zasobów naturalnych, zrównoważonego ich użytkowania i gospodarki nimi na obszarach dotkniętych; oraz
- f) opracowywać interdyscyplinarne programy integrujące świadomość zagrożenia pustynnieniem i suszą do systemów edukacyjnych i do nieformalnych, zaocznych praktycznych programów edukacyjnych dla dorosłych.

4. Konferencja Stron ustanowi i/lub umocni sieci regionalnych ośrodków edukacyjnych i szkoleniowych w zakresie zwalczania pustynnienia i łagodzenia skutków susz. Sieci te powinny być koordynowane przez instytucję utworzoną lub wyznaczoną do tego celu dla szkolenia pracowników naukowych, technicznych i kadr kierowniczych oraz wzmocnienia istniejących instytucji odpowiedzialnych za szkolenie i edukację w dotkniętych Państwach-Stronach, odpowiednio, dla zharmonizowania programów i organizacji wymiany doświadczeń między nimi. Sieci te będą współpracować ściśle z odpowiednimi organizacjami międzyrządowymi i pozarządowymi w celu uniknięcia dublowania działań.

Artykuł 20

Środki finansowe

1. Mając na uwadze zasadnicze znaczenie, jakie ma finansowanie dla osiągnięcia celu niniejszej konwencji, Strony, uwzględniając swoje możliwości, będą podejmować wszelkie wysiłki dla zapewnienia odpowiednich środków finansowych dla programów zwalczania pustynnienia i łagodzenia skutków susz.

2. W związku z powyższym Państwa-Strony rozwinięte, przyznając priorytet dotkniętym Państwom-Stronom afrykańskim, nie zaniechując dotkniętych Państw-Stron rozwijających się w innych regionach, zgodnie z artykułem 7 podejmują się:

- a) zmobilizować znaczne środki finansowe, w tym dotacje i kredyty na warunkach ulgowych, w celu wsparcia realizacji programów zwalczania pustynnienia i łagodzenia skutków susz;
- b) promować mobilizację odpowiednich, przewidywalnych i terminowych środków finansowych, w tym nowego i dodatkowego finansowania z Globalnego Funduszu Ekologicznego uzgodnionych kosztów dodatkowych działań dotyczących pustynnienia, które są związane z jego czterema obszarami aktywności, zgodnie z odnośnymi postanowieniami Instrumentu ustanawiającego Globalny Fundusz Ekologiczny;
- c) ułatwiać przez współpracę międzynarodową transfer technologii, wiedzy i know-how; oraz
- d) badać, we współpracy z dotkniętymi Państwami-Stronami rozwijającymi się, innowacyjne metody i bodźce mobilizujące i kanalizujące środki, w tym fundacje, organizacje pozarządowe i inne podmioty sektora prywatnego, zwłaszcza ekokonwersję długów i inne innowacyjne działania zwiększające finansowanie poprzez redukcję zewnętrznego obciążenia długami dotkniętych Państw-Stron rozwijających się, zwłaszcza w Afryce.

3. Dotknięte Państwa-Strony rozwijające się, uwzględniając swoje możliwości, podejmą się mobilizacji odpowiednich środków finansowych dla realizacji krajowych programów działań.

4. Mobilizując środki finansowe, Strony będą starały się w pełni wykorzystywać i stale podnosić jakość krajowych, dwustronnych i wielostronnych źródeł i mechanizmów finansowania, wykorzystując konsorcja, wspólne programy i finansowanie równoległe oraz będą starały się zaangażować źródła i mechanizmy finansowe sektora prywatnego, w tym organizacje pozarządowe. W tym celu Strony będą w pełni wykorzystywać mechanizm operacyjny stosownie do artykułu 14.

5. W celu zmobilizowania zasobów finansowych potrzebnych w dotkniętych Państwach-Stronach rozwijających się na zwalczanie pustynnienia i łagodzenie skutków susz Strony:

- a) zracjonalizują i umocnią gospodarkę za pomocą środków już przeznaczonych na zwalczanie pustynnienia i łagodzenie skutków susz, wykorzystując je w sposób bardziej skuteczny i wydajny, oceniając ich dobre i złe strony, usuwając przeszkody dla ich efektywnego wykorzystania oraz, gdy to będzie konieczne, dostosowując programy w świetle zintegrowanego długoterminowego podejścia przyjętego zgodnie z niniejszą konwencją;
- b) przyznają należyty priorytet i poświęcą uwagę w ramach organów zarządzających wielostronnymi instytucjami finansowymi, organizacjami i funduszami, w tym regionalnymi bankami i funduszami rozwoju, wspieraniu dotkniętych Państw-Stron rozwijających się, zwłaszcza w Afryce, w przedsięwzięciach przyspieszających realizację konwencji, szczególnie programów działań, które podejmują w ramach regionalnych załączników realizacyjnych; oraz
- c) przebadają, w jaki sposób można wzmocnić współpracę regionalną i subregionalną dla wsparcia działań podejmowanych na poziomie krajowym.

6. Inne Strony zachęca się do dostarczania, na zasadzie dobrowoli, wiedzy, know-how i technik związanych z pustynnieniem i/lub środków finansowych dotkniętym Państwom-Stronom rozwijającym się.

7. Pełnej realizacji zobowiązań wynikających z konwencji przez dotknięte Państwa-Strony rozwijające się, zwłaszcza w Afryce, w dużym stopniu pomoże wypełnienie przez Państwa-Strony rozwinięte ich zobowiązań wynikających z konwencji, a w szczególności zobowiązań dotyczących środków finansowych

i transferu technologii. Wypełniając swoje zobowiązania, Państwa-Strony rozwinięte powinny w pełni uwzględnić to, że głównymi priorytetami w dotkniętych Państwach-Stronach rozwijających się, zwłaszcza w Afryce, są rozwój gospodarczy i społeczny oraz likwidacja ubóstwa.

Artykuł 21

Mechanizmy finansowe

1. Konferencja Stron będzie promować dostępność mechanizmów finansowych i będzie zachęcać te mechanizmy, aby starały się maksymalizować dostępność funduszy na realizację konwencji dla dotkniętych Państw-Stron rozwijających się, szczególnie w Afryce. W tym celu Konferencja Stron rozważy przyjęcie między innymi kierunków i polityk, które:

- a) ułatwią dostarczenie koniecznych funduszy na działania zgodne z odpowiednimi postanowieniami konwencji na poziomach krajowym, subregionalnym, regionalnym i globalnym;
- b) sprzyjają podejściom, mechanizmom i porozumieniom finansowania z wielu źródeł, ich ocenie zgodnie z artykułem 20;
- c) będą regularnie dostarczać zainteresowanym Stronom i odpowiednim międzyrządowym i pozarządowym organizacjom informacje o dostępnych źródłach finansowania i modelach finansowania w celu ułatwienia koordynacji między nimi;
- d) ułatwią ustanowienie, tam gdzie będzie to właściwe, mechanizmów, takich jak krajowe fundusze pustynnienia, w tym również mechanizmu angażującego organizacje pozarządowe, dla kierowania środków finansowych w sposób szybki i sprawny do poziomów lokalnych w dotkniętych Państwach-Stronach rozwijających się; oraz
- e) wzmocnią istniejące fundusze i mechanizmy finansowe na poziomach subregionalnych i regionalnych, zwłaszcza w Afryce, aby wspierały efektywniej realizację konwencji.

2. Konferencja Stron będzie zachęcać do dostarczania przez różne mechanizmy w systemie Narodów Zjednoczonych oraz przez multilateralne instytucje finansowe wsparcia na poziomach krajowych, subregionalnych i regionalnych działań umożliwiających Państwom-Stronom rozwijającym się wypełnienie ich zobowiązań wynikających z konwencji.

3. Dotknięte Państwa-Strony rozwijające się będą wykorzystywać i, gdzie to będzie konieczne, będą ustanawiać lub/i wzmocniać

krajowe mechanizmy koordynacyjne zintegrowane z krajowymi programami rozwoju, które zapewnią efektywne wykorzystanie wszystkich dostępnych środków finansowych. Będą również wykorzystywać procesy angażujące organizacje pozarządowe, grupy lokalne i sektor prywatny do zbierania funduszy, opracowywania i realizacji programów i zapewniania dostępu do funduszy na poziomie lokalnym. Działania te mogą być wzmocnione przez poprawioną koordynację i elastyczne programowanie ze strony udzielających pomocy.

4. W celu zwiększenia efektywności i skuteczności istniejących mechanizmów finansowych ustanawia się niniejszym Globalny Mechanizm promocji działań prowadzących do mobilizacji i ukierunkowania znacznych zasobów finansowych, w tym transferu technologii, na zasadzie subwencji i/lub warunkach ulgowych lub innych, do dotkniętych Państw-Stron rozwijających się. Globalny Mechanizm będzie funkcjonował pod przewodnictwem Konferencji Stron, będzie jej podlegał i będzie przed nią odpowiedzialny.

5. Konferencja Stron na swojej pierwszej zwykłej sesji określi organizację, która przyjmie Mechanizm Globalny. Konferencja Stron i organizacja ta uzgodnią warunki Mechanizmu Globalnego w celu zapewnienia między innymi, że Mechanizm:

- a) ustali i zredaguje spis odpowiednich dwustronnych i wielostronnych programów współpracy dostępnych dla realizacji konwencji;
- b) będzie, na życzenie, służył radą Stronom w zakresie innowacyjnych metod finansowania, źródeł pomocy finansowej, poprawy koordynacji i współpracy działań na poziomie krajowym;
- c) dostarczy zainteresowanym Stronom i odpowiednim organizacjom międzyrządowym i pozarządowym informacje o dostępnych źródłach funduszy i modelach finansowania w celu ułatwienia koordynacji między nimi;

oraz

d) będzie zdawać sprawozdanie ze swojej działalności Konferencji Stron, począwszy od jej drugiej zwyczajnej sesji.

6. Konferencja Stron na swojej pierwszej sesji zawrze odpowiednie porozumienie z organizacją, która przyjmie Mechanizm Globalny w celu administracyjnej obsługi tego mechanizmu, korzystając w miarę możliwości z istniejących zasobów budżetowych i ludzkich.

7. Konferencja Stron na swojej trzeciej zwykłej sesji dokona przeglądu polityki, postanowień operacyjnych i działania Mechanizmu Globalnego, odpowiedzialnego przed nią zgodnie z ustępem 4, uwzględniając postanowienia artykułu 7. Na podstawie tego przeglądu Konferencja Stron rozważy i podejmie odpowiednie działania.

CZĘŚĆ IV

INSTYTUCJE

Artykuł 22

Konferencja Stron

1. Niniejszym ustanawia się Konferencję Stron.
2. Konferencja Stron jest najwyższym organem niniejszej konwencji. W ramach swoich uprawnień będzie ona podejmować decyzje konieczne do promowania efektywnej realizacji konwencji. W szczególności:
 - a) będzie regularnie dokonywać przeglądu realizacji konwencji i funkcjonowania jej instytucjonalnych organizacji w świetle doświadczeń nabytych na poziomach krajowych, subregionalnych, regionalnych i międzynarodowych i na podstawie rozwoju wiedzy naukowej i technicznej;
 - b) będzie promować i ułatwiać wymianę informacji o środkach podjętych przez Strony i określi formę i terminarz przekazywania informacji, które mają być dostarczone stosownie do artykułu 26, będzie przeglądać raporty i przygotowywać zalecenia ich dotyczące;
 - c) ustanowi takie organy pomocnicze, jakie będą konieczne dla realizacji konwencji;
 - d) będzie przeglądać raporty dostarczane przez jej organy pomocnicze i będzie im przekazywać wytyczne;
 - e) uzgodni i przyjmie na zasadzie konsensusu własne zasady proceduralne i finansowe oraz zasady dla organów pomocniczych;
 - f) będzie przyjmować poprawki do konwencji zgodnie z artykułami 30 i 31;
 - g) będzie zatwierdzać budżet i program swojej działalności, w tym również budżet organów pomocniczych, oraz podejmie niezbędne ustalenia dla ich sfinansowania;
 - h) będzie odpowiednio nawiązywać współpracę z kompetentnymi organami lub agencjami zarówno międzynarodowymi, jak i krajowymi, międzyrządowymi i pozarządowymi, oraz będzie wykorzystywać usługi i informacje przez nie dostarczane;
 - i) będzie promować i wzmacniać kontakty z innymi odpowiednimi konwencjami, jednocześnie starając się unikać dublowania działań; oraz

j) będzie spełniać inne funkcje konieczne do osiągnięcia celu konwencji.

3. Konferencja Stron na swojej pierwszej sesji przyjmie w drodze konsensusu zasady proceduralne, obejmujące procedury podejmowania decyzji w sprawach nieobjętych procedurami podejmowania decyzji przewidzianymi w konwencji. Procedury te mogą obejmować określenie większości głosów wymaganych dla podjęcia poszczególnych decyzji.

4. Pierwsza sesja Konferencji Stron będzie zwołana przez tymczasowy sekretariat wymieniony w artykule 35 i powinna odbyć się nie później niż w ciągu roku po wejściu w życie konwencji. Sesje zwyczajne druga, trzecia i czwarta powinny odbyć się co roku, a następnie sesje zwyczajne powinny odbywać się co dwa lata, o ile Konferencja Stron nie zdecyduje inaczej.

5. Nadzwyczajne sesje Konferencji Stron będą odbywać się wtedy, gdy zdecyduje o tym Konferencja Stron na swojej zwykłej sesji lub na pisemne żądanie jakiegokolwiek Strony, pod warunkiem że w ciągu trzech miesięcy od poinformowania Stron o tym żądaniu przez Stały Sekretariat poprze je co najmniej jedna trzecia Stron.

6. Na każdej zwyczajnej sesji Konferencja Stron wybierze Biuro. Struktura i funkcje Biura będą określone w zasadach proceduralnych. Przy wyznaczaniu Biura należy uwzględnić konieczność zapewnienia sprawiedliwego rozkładu geograficznego i odpowiedniej reprezentacji dotkniętych Państw-Stron, zwłaszcza afrykańskich.

7. Organizacja Narodów Zjednoczonych, jej wyspecjalizowane agendy i każde z państw członkowskich tych organizacji lub państwa występujące w nich jako obserwator, które nie są Stronami niniejszej konwencji, mogą być reprezentowane na sesjach Konferencji Stron w charakterze obserwatora. Każdy organ lub agenda, narodowa czy międzynarodowa, rządowa lub pozarządowa, kompetentna w dziedzinach objętych konwencją, która poinformowała Stały Sekretariat o swoim życzeniu udziału w sesji Konferencji Stron w charakterze obserwatora, może być dopuszczona, o ile jedna trzecia z obecnych Stron nie wyrazi sprzeciwu. Dopuszczenie i udział obserwatorów zostaną określone w zasadach proceduralnych, które zatwierdzi Konferencja Stron.

8. Konferencja Stron może poprosić kompetentne krajowe i międzynarodowe organizacje posiadające odpowiednią wiedzę o dostarczenie jej informacji odnośnie do ustępu g) artykułu 16, ustępu 1c) artykułu 17 i ustępu 2b) artykułu 18.

Artykuł 23

Stały Sekretariat

1. Niniejszym powołuje się Stały Sekretariat.
2. Stały Sekretariat będzie wykonywał następujące funkcje:
 - a) organizowanie sesji Konferencji Stron i jej organów pomocniczych ustanowionych w ramach niniejszej konwencji oraz będzie im zapewniał odpowiednią obsługę;
 - b) opracowywanie i przekazywanie raportów do niego dostarczanych;
 - c) ułatwianie, na ich wniosek, pomocy dotkniętym Państwom-Stronom rozwijającym się, zwłaszcza w Afryce, w zakresie opracowywania i przekazywania informacji wymaganych w ramach konwencji;
 - d) koordynacja działań z sekretariatami innych odpowiednich organów międzynarodowych i konwencji;
 - e) przystępowanie, pod kierownictwem Konferencji Stron, do takich administracyjnych i kontraktowych porozumień, jakie mogą być wymagane dla efektywnego wypełniania jego funkcji;
 - f) przygotowywanie sprawozdań z wykonywania swoich funkcji w ramach konwencji i przedstawianie ich Konferencji Stron; oraz
 - g) wykonywanie innych funkcji sekretariatu, które mogą być określone przez Konferencję Stron.
3. Konferencja Stron na swojej pierwszej sesji wyznaczy Stały Sekretariat i dokona przygotowań do jego funkcjonowania.

Artykuł 24

Komitet Naukowo-Techniczny

1. Niniejszym ustanawia się Komitet Naukowo-Techniczny jako organ pomocniczy Konferencji Stron w celu zapewnienia jej informacji i doradztwa w sprawach naukowych i technicznych związanych ze zwalczaniem pustynnienia i łagodzeniem skutków susz. Komitet będzie obradował w połączeniu ze zwyczajnymi sesjami Konferencji Stron. Komitet będzie wielodyscyplinarny i otwarty dla wszystkich Stron. W jego skład będą wchodzić

przedstawiciele rządów, kompetentni w odpowiednich dziedzinach wiedzy. Konferencja Stron zadecyduje na swojej pierwszej sesji o warunkach funkcjonowania Komitetu.

2. Konferencja Stron sporządzi i będzie utrzymywać listę niezależnych ekspertów o doświadczeniu i wiedzy w odpowiednich dziedzinach. Lista będzie oparta na nominacjach otrzymanych na piśmie od Stron, z uwzględnieniem potrzeby wielodyscyplinarnego podejścia i szerokiej reprezentacji geograficznej.

3. Konferencja Stron może, gdy uzna to za konieczne, wyznaczyć zespół *ad hoc*, aby dostarczył jej, poprzez Komitet, informacji i porad w zakresie szczegółowych kwestii odnośnie do stanu wiedzy w dziedzinach nauki i technologii związanych ze zwalczaniem pustynnienia i łagodzeniem skutków susz. W skład tych zespołów będą wchodzić eksperci wybrani z listy, z uwzględnieniem potrzeby wielodyscyplinarnego podejścia i szerokiej reprezentacji geograficznej. Eksperti będą mieli zaplecze naukowe i doświadczenie terenowe, będą oni wyznaczeni przez Konferencję Stron na podstawie rekomendacji Komitetu. Konferencja Stron podejmie decyzję w sprawie warunków działania i trybu pracy tych zespołów.

Artykuł 25

Sieci instytucji, agencji i organów

1. Komitet Naukowo-Techniczny, pod nadzorem Konferencji Stron, opracuje warunki przeprowadzenia przeglądu i oceny istniejących odpowiednich sieci, instytucji, agencji i organów, które pragną zostać włączone do sieci. Sieć będzie wspierać realizację konwencji.

2. Na podstawie wyników przeglądu i oceny dokonanej zgodnie z ustępem 1 Komitet Naukowo-Techniczny zaleci Konferencji Stron sposoby i środki, które ułatwią i umocnią sieć jednostek na poziomie lokalnym, krajowym i innych, w celu zapewnienia, że będą zaspokojone potrzeby tematyczne opisane w artykułach od 16 do 19.

3. Biorąc pod uwagę te zalecenia, Konferencja Stron:

- a) wskaże krajowe, subregionalne, regionalne i międzynarodowe jednostki, które są najważniejsze do włączenia do sieci i zaleci dla nich procedury operacyjne i ramy czasowe; oraz
- b) wskaże jednostki, które są najbardziej zdadne do ułatwiania i umacniania takich sieci na wszystkich poziomach.

CZĘŚĆ V

Artykuł 28

PROCEDURY

Rozstrzygnięcie sporów

Artykuł 26

Przedstawianie informacji

1. Każda Strona będzie przedstawiać Konferencji Stron do rozważenia na zwyczajnych sesjach, za pośrednictwem Stałego Sekretariatu, sprawozdania z działań, jakie podjęła dla realizacji Konwencji. Konferencja Stron określi harmonogram przedstawiania takich raportów i ich format.
2. Dotknięte Państwa-Strony dostarczą opis strategii ustanowionych zgodnie z artykułem 5 oraz wszelkie informacje związane z ich wdrażaniem.
3. Dotknięte Państwa-Strony, wdrażające programy zgodnie z artykułami od 9 do 15, dostarczą szczegółowe opisy tych programów i ich realizacji.
4. Jakakolwiek grupa dotkniętych Państw-Stron może przedstawić wspólny komunikat dotyczący działań podjętych na poziomie subregionalnym i/lub regionalnym w ramach programów działań.
5. Państwa-Strony rozwinięte będą zdawać sprawozdanie z działań podjętych w celu pomocy w przygotowaniu i realizacji programów działań, włączając w nie informacje o środkach finansowych, które dostarczyły lub dostarczają w ramach konwencji.
6. Informacje przekazywane zgodnie z ustępami od 1 do 4 będą jak najszybciej przesłane, przez Stały Sekretariat, Konferencji Stron i do odpowiednich organów pomocniczych.
7. Konferencja Stron ułatwi dostarczanie dotkniętym państwom rozwijającym się, zwłaszcza w Afryce, na ich prośbę, pomocy technicznej i finansowej w opracowywaniu i przekazywaniu informacji zgodnie z niniejszym artykułem, jak również przy określaniu potrzeb technicznych i finansowych związanych z programami działań.

Artykuł 27

Działania związane z rozwiązywaniem problemów dotyczących realizacji konwencji

Konferencja Stron rozważy i przyjmie procedury i mechanizmy instytucjonalne rozwiązywania problemów, jakie mogą wynikać w związku z realizacją konwencji.

1. Spory między Stronami dotyczące interpretacji lub stosowania niniejszej konwencji Strony będą rozwiązywać w drodze negocjacji lub w inny wybrany przez siebie pokojowy sposób.

2. Podczas ratyfikacji, przyjmowania, zatwierdzania lub przystępowania do konwencji lub kiedykolwiek później Strona niebędąca regionalną organizacją integracji gospodarczej może oświadczyć depozytariuszowi, w formie pisemnej, że w razie jakiegokolwiek sporu, dotyczącego interpretacji lub stosowania konwencji, uznaje jeden lub oba z następujących środków rozwiązywania sporów jako przymusowe w stosunku do jakiegokolwiek Strony podejmującej takie samo zobowiązanie:

- a) zastosowanie arbitrażu zgodnie z procedurami przyjętymi przez Konferencję Stron w załączniku w najkrótszym realnie terminie;
- b) przedłożenie sporu Międzynarodowemu Trybunałowi Sprawiedliwości.

3. Strona będąca regionalną organizacją integracji gospodarczej może złożyć oświadczenie z podobnym skutkiem w stosunku do arbitrażu zgodnie z procedurami, o których mowa w ustępie 2 a).

4. Oświadczenie złożone zgodnie z ustępem 2 będzie pozostawać w mocy do czasu jego wygaśnięcia zgodnie z warunkami lub straci moc po trzech miesiącach od chwili złożenia depozytariuszowi pisemnego zawiadomienia o jego odwołaniu.

5. Wygaśnięcie oświadczenia, zawiadomienia o odwołaniu oświadczenia lub nowe oświadczenie nie może w żaden sposób naruszać postępowania toczącego się przed trybunałem arbitrażowym lub Międzynarodowym Trybunałem Sprawiedliwości, o ile strony sporu nie uzgodnią inaczej.

6. Jeżeli strony sporu nie zatwierdzą tej samej albo żadnej procedury zgodnie z ustępem 2 i jeżeli nie będą w stanie rozstrzygnąć sporu w ciągu dwunastu miesięcy od zawiadomienia jednej Strony przez drugą o zaistnieniu sporu między nimi, spór zostanie przekazany do pojednania na żądanie którejkolwiek strony sporu, zgodnie z procedurami przyjętymi przez Konferencję Stron w załączniku, w najkrótszym realnie terminie.

Artykuł 29

Status załączników

1. Załączniki stanowią integralną część konwencji i, o ile nie jest wyraźnie powiedziane inaczej, odniesienie się do konwencji stanowi również odniesienie się do jej załączników.

2. Strony będą interpretować postanowienia załączników w sposób zgodny ze swoimi prawami i obowiązkami wynikającymi z artykułów niniejszej konwencji.

Artykuł 30

Poprawki do konwencji

1. Każda Strona może zaproponować poprawki do niniejszej konwencji.

2. Poprawki do konwencji będą przyjmowane na zwyczajnych sesjach Konferencji Stron. Tekst każdej proponowanej poprawki będzie podany do wiadomości Stron przez Stały Sekretariat przynajmniej sześć miesięcy przed sesją, na której zostanie zaproponowane jej przyjęcie. Stały Sekretariat przekaże również tekst proponowanej poprawki sygnatariuszom konwencji.

3. Strony będą podejmować wszelkie wysiłki, aby osiągnąć porozumienie w sprawie każdej proponowanej poprawki do konwencji w drodze konsensusu. Jeżeli wszelkie starania osiągnięcia konsensusu zostaną wyczerpane, a porozumienie nie zostanie osiągnięte, poprawka będzie wówczas przyjęta w głosowaniu większością dwóch trzecich głosów Stron obecnych i głosujących na sesji. Przyjęta poprawka zostanie podana do wiadomości przez Stały Sekretariat depozytariuszowi, który przekaże ją wszystkim Stronom do ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia.

4. Dokumenty ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia w odniesieniu do poprawki będą złożone depozytariuszowi. Poprawka przyjęta zgodnie z ustępem 3 wejdzie w życie dla Stron, które ją zatwierdziły pięćdziesiątego dnia od dnia otrzymania przez depozytariusza dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia przez co najmniej dwie trzecie Stron konwencji będących Stronami w chwili przyjęcia poprawki.

5. Poprawka wejdzie w życie dla każdej innej Strony pięćdziesiątego dnia od daty złożenia depozytariuszowi przez tę Stronę dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia do danej poprawki.

6. W rozumieniu artykułu 31 „Strony obecne i głosujące” oznacza Strony obecne i oddające głos za lub przeciw.

Artykuł 31

Przyjmowanie załączników i dokonywanie w nich poprawek

1. Każdy dodatkowy załącznik do konwencji i jakakolwiek poprawka do załącznika będą proponowane i przyjmowane

zgodnie z procedurą przyjmowania poprawek do konwencji określoną w artykule 30, pod warunkiem że przy przyjmowaniu dodatkowego regionalnego załącznika realizacyjnego lub poprawki do takiego załącznika większość, o której mowa w tym artykule, obejmuje większość dwóch trzecich głosów Stron tego regionu obecnych i głosujących. Przyjęcie poprawki do załącznika będzie przez depozytariusza podane do wiadomości wszystkim Stronom.

2. Załącznik inny niż dodatkowy regionalny załącznik realizacyjny lub poprawka do załącznika inna niż poprawka do regionalnego załącznika realizacyjnego, przyjęte zgodnie z ustępem 1, wejdą w życie dla wszystkich Stron konwencji sześć miesięcy od dnia powiadomienia Stron przez depozytariusza o przyjęciu tego załącznika lub poprawki, z wyjątkiem tych Stron, które w tym czasie zawiadomiły depozytariusza na piśmie o nieprzyjęciu tego aneksu lub poprawki. Dla Stron, które wycofują swoją notyfikację o nieprzyjęciu, taki załącznik lub poprawka wejdzie w życie pięćdziesiątego dnia od dnia otrzymania przez depozytariusza wycofania takiego zawiadomienia.

3. Dodatkowy regionalny załącznik realizacyjny lub poprawka do regionalnego załącznika realizacyjnego, która została przyjęta zgodnie z ustępem 1, wejdzie w życie dla wszystkich Stron konwencji sześć miesięcy od dnia powiadomienia przez depozytariusza Stron o przyjęciu takiego załącznika lub poprawki, z wyjątkiem:

- a) jakiegokolwiek Strony, która zawiadomiła depozytariusza na piśmie, w ciągu sześciu miesięcy, o nieprzyjęciu dodatkowego regionalnego załącznika realizacyjnego lub poprawki do regionalnego załącznika realizacyjnego; w tym przypadku taki załącznik lub poprawka wejdzie w życie dla Stron, które wycofały swoje zawiadomienie o nieprzyjęciu pięćdziesiątego dnia od daty otrzymania przez depozytariusza wycofania takiego zawiadomienia; oraz
- b) jakiegokolwiek Strony, która złożyła oświadczenie w odniesieniu do dodatkowych regionalnych załączników realizacyjnych lub poprawek do regionalnych załączników realizacyjnych zgodnie z ustępem 4 artykułu 34; w takim przypadku dany załącznik lub poprawka wejdzie w życie dla tej Strony pięćdziesiątego dnia po dniu złożenia depozytariuszowi dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia w odniesieniu do tego załącznika lub poprawki.

4. Jeżeli przyjęcie załącznika lub poprawki do załącznika pociąga za sobą poprawkę do konwencji, załącznik ten lub poprawka do załącznika nie wejdzie w życie do czasu wejścia w życie poprawki do konwencji.

Artykuł 32

Prawo do głosowania

1. Każda Strona Konwencji dysponuje jednym głosem, z wyjątkiem przewidzianym w ustępie 2.

2. Regionalne organizacje integracji gospodarczej w sprawach podlegających ich kompetencji będą rozporządzać prawem do głosowania liczbą głosów równą liczbie państw członkowskich będących Stronami konwencji. Organizacja taka nie będzie wykorzystywać swego prawa do głosowania, jeśli którekolwiek z jej państw członkowskich wykorzysta swe prawo do głosowania i odwrotnie.

3. W dokumentach ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia regionalne organizacje integracji gospodarczej przedstawią zakres swych kompetencji w odniesieniu do spraw, których dotyczy konwencja. Organizacje te poinformują niezwłocznie depozytariusza, który z kolei powiadomi Strony o każdej istotnej zmianie zakresu ich kompetencji.

4. W swoim dokumencie ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia każda Strona może oświadczyć, że w odniesieniu do niej każdy dodatkowy regionalny załącznik realizacyjny lub każda poprawka do regionalnego załącznika realizacyjnego wejdzie w życie jedynie po złożeniu dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia do takiego załącznika lub poprawki.

CZĘŚĆ VI

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 33

Podpisanie

Niniejsza konwencja będzie otwarta do podpisania w Paryżu w dniach 14 i 15 października 1994 r. dla państw członkowskich Narodów Zjednoczonych lub jakiegokolwiek ich wyspecjalizowanej agendy lub będących Stronami Statutu Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości oraz dla regionalnych organizacji integracji gospodarczej. Następnie pozostanie otwarta do podpisania w siedzibie Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku do dnia 13 października 1995 r.

Artykuł 34

Ratyfikacja, przyjęcie, zatwierdzenie i przystąpienie

1. Konwencja podlega ratyfikacji, przyjęciu, zatwierdzeniu lub przystąpieniu przez państwa i przez regionalne organizacje integracji gospodarczej. Będzie otwarta do przystąpienia od dnia następującego po dniu zamknięcia jej do podpisania. Dokumenty ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia zostaną złożone depozytariuszowi.

2. Każda regionalna organizacja integracji gospodarczej, która staje się Stroną konwencji w sytuacji, gdy żadne z jej państw członkowskich nie jest Stroną konwencji, będzie związana wszystkimi zobowiązaniami określonymi w konwencji. Jeżeli jedno lub więcej państw członkowskich takiej organizacji jest również Stroną konwencji, organizacja ta i jej państwa członkowskie zadecydują o swojej odpowiedzialności za wypełnianie zobowiązań konwencji. W takich przypadkach organizacja i jej państwa członkowskie nie będą upoważnione do równoczesnego korzystania z praw wynikających z konwencji.

Artykuł 35

Postanowienia przejściowe

Do czasu odbycia się pierwszej sesji Konferencji Stron funkcje sekretariatu, o których mowa w artykule 23, będą pełnione tymczasowo przez sekretariat powołany przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych rezolucją numer 47/188 z dnia 22 grudnia 1992 r.

Artykuł 36

Wejście w życie

1. Konwencja wejdzie w życie dziewięćdziesiątego dnia od dnia złożenia pięćdziesiątego dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia.

2. Dla każdego państwa lub regionalnej organizacji integracji gospodarczej, która ratyfikuje, przyjmie, zatwierdzi lub przystąpi do konwencji po złożeniu pięćdziesiątego dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, konwencja wejdzie w życie dziewięćdziesiątego dnia po dniu złożenia przez to państwo lub regionalną organizację integracji gospodarczej dokumentu ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia.

3. Dla celów ustępu 1 i 2 żaden dokument złożony przez regionalną organizację integracji gospodarczej nie będzie uważany za dodatkowy do złożonych przez państwa członkowskie tej organizacji.

Artykuł 37

Zastrzeżenia

Do niniejszej konwencji nie można składać żadnych zastrzeżeń.

Artykuł 38

Wypowiedzenie

1. Każda ze Stron może wypowiedzieć konwencję w jakimkolwiek czasie po upływie trzech lat od dnia wejścia konwencji w życie dla tej Strony, w drodze złożenia depozytariuszowi pisemnej notyfikacji.

2. Każde takie wypowiedzenie wejdzie w życie po upływie jednego roku od dnia otrzymania przez depozytariusza zawiadomienia o wypowiedzeniu lub takiego późniejszego dnia, jaki został określony w zawiadomieniu.

Na dowód czego niżej podpisani, będąc należycie do tego upoważnieni, podpisali niniejszą konwencję.

Sporządzono w Paryżu dnia siedemnastego czerwca roku tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego czwartego.

Artykuł 39

Depozytariusz

Depozytariuszem konwencji będzie Sekretarz Generalny Narodów Zjednoczonych.

Artykuł 40

Teksty autentyczne

Oryginał niniejszej konwencji, której teksty w językach arabskim, chińskim, angielskim, francuskim, rosyjskim i hiszpańskim są jednakowo autentyczne, będzie złożony u Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych.

ZAŁĄCZNIK I

REGIONALNY ZAŁĄCZNIK REALIZACYJNY DLA AFRYKI

Artykuł 1

Zakres

Załącznik niniejszy stosuje się do Afryki, w odniesieniu do każdej Strony i zgodnie z konwencją, a w szczególności z jej artykułem 7, w celu zwalczania pustynnienia i/lub łagodzenia skutków susz w jej suchych, półsuchych i okresowo suchych obszarach.

Artykuł 2

Cel

Celem niniejszego załącznika, na szczeblach krajowych, subregionalnych i regionalnych w Afryce i w świetle jej szczególnych warunków, jest:

- a) wskazanie środków i uzgodnień, z uwzględnieniem natury i procesów pomocy dostarczanej przez Państwa-Strony rozwinięte, zgodnie z odpowiednimi postanowieniami konwencji;
- b) zapewnienie skutecznej i praktycznej realizacji konwencji w specjalnych warunkach w Afryce; oraz
- c) promocja procesów i działań związanych ze zwalczaniem pustynnienia i/lub łagodzenie skutków susz na suchych, półsuchych i okresowo suchych obszarach Afryki.

Artykuł 3

Szczególne warunki w regionie afrykańskim

Wypełniając zobowiązania wynikające z konwencji, Strony przy realizacji niniejszego załącznika, przyjmą podstawowe podejście, które uwzględni następujące szczególne warunki w Afryce:

- a) wysoki udział suchych, półsuchych i okresowo suchych obszarów;
- b) znaczną liczbę państw i ludności, na które negatywny wpływ wywierają pustynnienie i często powtarzające się dotkliwe susze;
- c) dużą liczbę państw dotkniętych, nieposiadających dostępu do morza;
- d) rozprzestrzenione ubóstwo przeważające w większości państw dotkniętych, spośród których wiele należy do grupy państw najmniej rozwiniętych, i ich potrzebę znacznej zewnętrznej pomocy w formie dotacji i kredytów na warunkach ulgowych, w celu realizacji ich celów rozwojowych;
- e) trudne warunki społeczno-ekonomiczne, zaostrzone pogarszającymi się i zmiennymi warunkami handlu, zewnętrznym zadłużeniem i polityczną niestabilnością, co powoduje regionalne i międzynarodowe migracje;

- f) poważne uzależnienie ludności od zasobów naturalnych jako środków utrzymania, które połączone ze skutkami trendów i czynników demograficznych, słabą bazą techniczną i nierównoważonymi praktykami produkcyjnymi przyczynia się do poważnej degradacji zasobów;
- g) niedostateczne struktury instytucjonalne i prawne, słaba infrastruktura i niedostateczne możliwości naukowe, techniczne i edukacyjne prowadzące do poważnego zapotrzebowania na działania związane z tworzeniem potencjału; oraz
- h) centralną rolę działań mających na celu zwalczanie pustynnienia i łagodzenie skutków susz w krajowych priorytetach rozwojowych dotkniętych państw afrykańskich.

Artykuł 4

Zobowiązania i obowiązki afrykańskich Państw-Stron

1. Zgodnie ze swoimi możliwościami afrykańskie Państwa-Strony:
 - a) przyjmą zwalczanie pustynnienia i/lub łagodzenie skutków susz jako centralną strategię działań zmierzających do likwidacji ubóstwa;
 - b) będą promować współpracę i integrację regionalną, w duchu solidarności i partnerstwa opartym na wspólnych interesach, w zakresie programów i działań mających na celu zwalczanie pustynnienia i/lub łagodzenie skutków susz;
 - c) usprawnią i wzmocnią istniejące instytucje zajmujące się problemami pustynnienia i susz i zaangażują inne istniejące instytucje, aby podnieść ich efektywność i zapewnić skuteczniejsze wykorzystanie środków;
 - d) będą promować wymianę informacji i odpowiedniej technologii, wiedzy, know-how i praktyk między nimi; oraz
 - e) opracują, na wypadek nadzwyczajnych wydarzeń, plany łagodzenia skutków susz na terenach zdegradowanych przez pustynnienie i/lub susze.
2. Zgodnie z ogólnymi i szczegółowymi zobowiązaniami wymienionymi w artykule 4 i 5 konwencji dotknięte Państwa-Strony afrykańskie będą dążyć do:
 - a) przeznaczenia odpowiednich środków finansowych z krajowych budżetów, zgodnie ze swoimi warunkami i możliwościami, i odzwierciedlając nowy priorytet, jaki Afryka przyznała zjawisku pustynnienia i/lub susz;
 - b) podtrzymywania i umacniania trwających obecnie reform, kierunku większej decentralizacji własności zasobów, jak również zwiększając udział lokalnej ludności i wspólnot; oraz

- c) wskazania i mobilizacji nowych i dodatkowych krajowych środków finansowych i powiększenia, na zasadzie priorytetu, istniejących krajowych możliwości i warunków dla mobilizacji krajowych środków finansowych.

Artykuł 5

Zobowiązania i obowiązki Państw-Stron rozwiniętych

1. Wypełniając swoje zobowiązania wynikające z artykułów 4, 6 i 7 konwencji, Państwa-Strony rozwinięte przyznają priorytet dotkniętym Państwom-Stronom afrykańskim i w tym kontekście będą:

- a) pomagać im zwalczać pustynnienie i/lub łagodzić skutki susz poprzez, między innymi, zapewnianie i/lub ułatwianie dostępu do środków finansowych i innych, promowanie, finansowanie i/lub ułatwianie finansowania transferu technologii i know-how, według wzajemnych uzgodnień i zgodnie z krajowymi politykami, z uwzględnieniem przyjęcia przez nie likwidacji ubóstwa jako głównej strategii;
- b) w dalszym ciągu przeznaczać znaczne środki i/lub zwiększone środki na zwalczanie pustynnienia i/lub łagodzenie skutków susz; oraz
- c) pomagać im w zwiększaniu umiejętności, aby umożliwić poprawę struktur instytucjonalnych, możliwości naukowych i technicznych, zbierania i analizy informacji, badań i rozwoju dla celów zwalczania pustynnienia i/lub łagodzenia skutków susz.

2. Inne Państwa-Strony mogą dostarczać, na zasadzie dobrowolności, technologie, wiedzę i know-how związane z pustynnieniem i/lub środki finansowe dotkniętym Państwom-Stronom afrykańskim. Transfer technologii, know-how i techniki będzie ułatwiony przez współpracę międzynarodową.

Artykuł 6

Ramy planowania strategicznego dla trwałego rozwoju

1. Krajowe programy działań będą centralną i integralną częścią szerszego procesu formułowania krajowych polityk trwałego rozwoju dotkniętych afrykańskich Państw-Stron konwencji.

2. Zostanie rozpoczęty proces konsultacji i udziału, angażujący odpowiednie szczeble rządu, ludności miejscowej, gmin i organizacji pozarządowych dla dostarczenia wytycznych dotyczących strategii z elastycznym planowaniem, w celu maksymalnego udziału ludności miejscowej i gmin. Na prośbę dotkniętego afrykańskiego Państwa-Strony w proces ten mogą być włączone dwustronne i wielostronne agencje pomocy.

Artykuł 7

Terminarz przygotowania programów działań

Do czasu wejścia w życie niniejszej konwencji Państwa-Strony afrykańskie, we współpracy z innymi członkami społeczności międzynarodowej, będą odpowiednio, w możliwym zakresie, tymczasowo stosować postanowienia konwencji odnoszące się do przygotowania krajowych, subregionalnych i regionalnych programów działań.

Artykuł 8

Zawartość krajowych programów działań

1. Zgodnie z artykułem 10 konwencji ogólna strategia krajowych programów działań powinna zwracać szczególną uwagę na zintegrowane, lokalne programy rozwoju dla dotkniętych obszarów, oparte na mechanizmie uczestnictwa i integracji strategii likwidacji ubóstwa z działaniami mającymi na celu zwalczanie pustynnienia i łagodzenie skutków susz. Programy będą miały na celu wzmocnienie możliwości lokalnych władz i zapewnienie aktywnego udziału miejscowej ludności, wspólnot i grup, z naciskiem na edukację i szkolenie, mobilizację organizacji pozarządowych o udowodnionych kompetencjach i wzmocnienie zdecentralizowanych struktur rządowych.

2. Krajowe programy działań będą miały, odpowiednio, następujące ogólne cechy:

- a) wykorzystanie przy opracowywaniu i wdrażaniu krajowych programów działań wcześniejszych doświadczeń w zwalczaniu pustynnienia i łagodzeniu skutków susz, z uwzględnieniem warunków społecznych, ekonomicznych i ekologicznych;
- b) określenie czynników przyczyniających się do pustynnienia i/lub suszy oraz środków i możliwości dostępnych i potrzebnych, ustalenie odpowiednich polityk i środków instytucjonalnych i innych, koniecznych do zwalczania tych zjawisk i/lub łagodzenia ich skutków; oraz
- c) wzrost udziału miejscowej ludności i wspólnot, w tym kobiet, farmerów i pasterzy, i przydzielenie im większej odpowiedzialności za gospodarkę.

3. Krajowe programy działań również będą odpowiednio zawierać:

- a) środki poprawy środowiska ekonomicznego w celu likwidacji ubóstwa:
- i) rosnące dochody i możliwości zatrudnienia, szczególnie dla najbardziej ubogich członków społeczeństwa, przez:
- rozwój rynków dla produktów rolnych i hodowlanych;
 - stworzenie instrumentów finansowych odpowiednich dla miejscowych potrzeb;
 - zachęcanie do różnicowania w rolnictwie i tworzenie przedsiębiorstw rolniczych, oraz

- rozwijanie działań ekonomicznych typu pararolniczego i pozarolniczego;
 - ii) poprawa długoterminowych perspektyw gospodarek wiejskich przez stworzenie:
 - zachęt dla inwestycji produkcyjnych oraz dostępu do środków produkcyjnych, oraz
 - polityki cenowej i podatkowej oraz praktyk komercyjnych promujących wzrost;
 - iii) zdefiniowanie i stosowanie polityki ludnościowej i migracyjnej redukującej presję ludności na ziemię; oraz
 - iv) popieranie stosowania upraw odpornych na suszę i stosowanie zintegrowanych systemów rolniczych dla suchych ziem celem zabezpieczenia żywności;
- b) środki dla ochrony zasobów naturalnych:
- i) zapewnienie zintegrowanej i zrównoważonej gospodarki zasobami naturalnymi, w tym:
 - ziemiami rolnymi i pastwiskami;
 - pokrywą roślinną i dziką przyrodą;
 - lasami;
 - zasobami wodnymi, oraz
 - różnorodnością biologiczną;
 - ii) szkolenia w zakresie kampanii zwiększania świadomości społecznej i edukacji ekologicznej, upowszechnianie wiedzy o technikach związanych ze zrównoważoną gospodarką zasobami naturalnymi; oraz
 - iii) zapewnienie rozwoju i efektywnego użytkowania różnych źródeł energii, promowanie alternatywnych źródeł energii, zwłaszcza energii słonecznej, energii wiatru i biogazu oraz szczególna organizacja transferu, pozyskiwania i adaptacji odpowiednich technologii w celu złagodzenia presji na wrażliwe zasoby naturalne;
- c) środki poprawy organizacji instytucjonalnej:
- i) zdefiniowanie ról i odpowiedzialności rządu centralnego i władz lokalnych w ramach polityki planowania użytkowania ziemi;
 - ii) popieranie polityki aktywnej decentralizacji, przekazanie odpowiedzialności za zarządzanie i decyzje władzom lokalnym, popieranie inicjatyw i przyjęcia odpowiedzialności przez lokalne wspólnoty, utworzenie struktur lokalnych;
 - iii) odpowiednie dostosowanie struktur instytucjonalnych i przepisów dotyczących gospodarki zasobami naturalnymi w celu zapewnienia bezpieczeństwa własności ziemi miejscowej ludności;
- d) działania w celu zwiększenia wiedzy o pustynnieniu:
- i) promowanie badań oraz gromadzenia, przetwarzania i wymiany informacji o naukowych, technicznych i społeczno-ekonomicznych aspektach pustynnienia;
 - ii) poprawa krajowych możliwości w zakresie badań naukowych i gromadzenia, przetwarzania, wymiany i analizy informacji dla lepszego zrozumienia i przełożenia wyników analiz na pojęcia operacyjne;
 - iii) popieranie średnio- i długoterminowych studiów na temat:
 - społeczno-ekonomicznych i kulturowych trendów na obszarach dotkniętych;
 - ilościowych i jakościowych trendów w zasobach naturalnych, oraz
 - wzajemnych oddziaływań między klimatem i pustynnieniem, oraz
- e) działania w zakresie monitoringu i oceny skutków susz:
- i) opracowanie strategii oceniania wpływu naturalnej zmienności klimatu na regionalne susze i pustynnienie i/lub wykorzystywania prognoz zmienności klimatu w skalach czasowych sezonowych lub rocznych w działaniach łagodzących skutki susz;
 - ii) poprawa możliwości wczesnego ostrzegania i reagowania, efektywna gospodarka pomocą żywnościową na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń, poprawa systemu magazynowania i dystrybucji żywności, metody ochrony bydła, roboty publiczne i alternatywne środki utrzymania dla obszarów, na których często występują susze; oraz
 - iii) monitoring i ocena degradacji ekologicznej dla zapewnienia wiarygodnych i aktualnych informacji o procesach i dynamice degradacji zasobów w celu ułatwienia lepszego formułowania polityki i działań.

Artykuł 9

Przygotowanie krajowych programów działań oraz wskaźniki realizacji i oceny

Każde dotknięte afrykańskie Państwo-Strona konwencji wyznaczy właściwy organ koordynacyjny, który będzie funkcjonował jako katalizator przy przygotowaniu, wykonywaniu i ocenie krajowego programu działań. Powyższy organ koordynacyjny, w świetle artykułu 3 i gdy to będzie odpowiednie:

- a) będzie dokonywał określenia i przeglądu działań, poczynając od procesu konsultacyjnego na poziomie lokalnym, angażującego miejscową ludność i wspólnoty przy współpracy lokalnych władz administracyjnych, Państw-Stron rozwiniętych, międzyrządowych i pozarządowych organizacji, na podstawie wstępnych konsultacji zainteresowanych na poziomie krajowym;
- b) wskaże i zanalizuje ograniczenia, potrzeby i luki wpływające na rozwój i zrównoważone użytkowanie ziemi i zarekomenduje praktyczne działania w celu uniknięcia dublowania i pełnego wykorzystania odpowiednich trwających działań oraz będzie popierać wdrażanie wyników;
- c) będzie ułatwiał, opracowywał i sformułuje prace projektowe w oparciu o wzajemnie oddziaływujące, elastyczne podejścia w celu zapewnienia aktywnego udziału ludności na dotkniętych obszarach,

- minimalizacji negatywnego wpływu tych działań oraz identyfikacji i uszeregowania według ważności zapotrzebowania na pomoc finansową i współpracę techniczną;
- d) ustanowi stosowne, ilościowe i łatwe do zweryfikowania wskaźniki, aby zapewnić ocenę i oszacowanie krajowych programów działań, co obejmuje działania w krótkich, średnich i długich okresach oraz wdrażanie tych programów; oraz
- e) przygotuje raporty z postępu we wdrażaniu krajowych programów działań.

Artykuł 10

Struktury organizacyjne subregionalnych programów działań

1. Zgodnie z artykułem 4 konwencji afrykańskie Państwa-Strony będą współpracować przy przygotowaniu i wdrażaniu subregionalnych programów działań dla Afryki centralnej, wschodniej, północnej, południowej i zachodniej i w tym zakresie mogą przekazywać następujące uprawnienia do odpowiednich subregionalnych organizacji międzyrządowych:

- a) działanie jako punkty kontaktowe dla przygotowań i koordynacji subregionalnych programów działań;
- b) pomoc w przygotowaniu i wdrażaniu krajowych programów działań;
- c) ułatwianie wymiany informacji, doświadczeń i know-how, jak również służenie radą w zakresie przeglądu krajowego prawa; oraz
- d) inne uprawnienia związane z realizacją subregionalnych programów działań.

2. Specjalistyczne instytucje subregionalne, na życzenie, mogą udzielać wsparcia i/lub można im powierzyć odpowiedzialność za koordynację działań w ich odpowiednich zakresach kompetencji.

Artykuł 11

Zawartość i przygotowanie subregionalnych programów działań

Subregionalne programy działań będą koncentrować się na sprawach, które lepiej rozwiązywane są na szczeblu subregionalnym. Odpowiednio ustanowią one mechanizm gospodarki wspólnymi zasobami naturalnymi. Taki mechanizm będzie skutecznie rozwiązywał problemy transgraniczne towarzyszące pustynnieniu i suszom i zapewni wsparcie harmonijnemu wdrażaniu krajowych programów działań. Obszary priorytetowe dla subregionalnych programów działań będą koncentrować się na:

- a) wspólnych programach zrównoważonej gospodarki transgranicznymi zasobami naturalnymi przez, odpowiednio, mechanizmy dwustronne i wielostronne;
- b) koordynacji programów rozwijania alternatywnych źródeł energii;
- c) współpracy w zwalczaniu szkodników i chorób roślin i zwierząt;
- d) rozwoju potencjału, działaniach edukacyjnych i zwiększających świadomość społeczną, które są lepiej przeprowadzane lub wspierane na szczeblu subregionalnym;

- e) współpracy naukowej i technicznej, szczególnie w dziedzinie klimatologii, meteorologii i hydrologii, w tym sieci gromadzenia i oceny danych, dzieleniu się informacjami i na monitoringu projektów, koordynacji i ustalaniu priorytetów badań naukowych i działań rozwojowych;
- f) systemie wczesnego ostrzegania i wspólnym planowaniu łagodzenia skutków susz, w tym działań rozwiązujących problemy wynikające z migracji spowodowanych kwestiami ekologicznymi;
- g) poszukiwaniu sposobów dzielenia się doświadczeniami, zwłaszcza w odniesieniu do udziału ludności miejscowej i wspólnot, oraz tworzeniu środowiska sprzyjającego ulepszonemu zarządzaniu użytkowaniem ziemią i stosowaniu odpowiednich technologii;
- h) zwiększaniu możliwości organizacji subregionalnych w zakresie koordynacji i zapewniania usług technicznych, ustanowieniu, reorientacji i wzmocnieniu subregionalnych ośrodków i instytucji; oraz
- i) opracowaniu polityki w zakresie dziedzin, takich jak handel, które oddziałują na dotknięte obszary i ludność, w tym polityki koordynacji regionalnych systemów marketingu i wspólnej infrastruktury.

Artykuł 12

Struktury organizacyjne regionalnych programów działań

1. Zgodnie z artykułem 11 konwencji afrykańskie Państwa-Strony konwencji wspólnie określą procedury przygotowania i wdrażania regionalnych programów działań.

2. Strony mogą udzielić odpowiedniego wsparcia odnośnym afrykańskim regionalnym instytucjom i organizacjom, aby umożliwić pomoc afrykańskim Państwom-Stronom w wypełnianiu zobowiązań wynikających z konwencji.

Artykuł 13

Zawartość regionalnych programów działań

Regionalny program działań obejmuje przedsięwzięcia związane ze zwalczaniem pustynnienia i/lub łagodzeniem skutków susz w następujących obszarach priorytetowych:

- a) rozwój regionalnej współpracy i koordynacji subregionalnych programów działań dla uzyskania regionalnego konsensusu w zakresie kluczowych kwestii, w tym na drodze regularnych konsultacji organizacji subregionalnych;
- b) promowanie rozwoju potencjału w zakresie działań, które są lepiej realizowane na szczeblu regionalnym;
- c) szukanie wspólnie z międzynarodową społecznością rozwiązań globalnych problemów gospodarczych i społecznych, które mają wpływ na dotknięte obszary, uwzględniając ustęp 2b) artykułu 4 konwencji;

- d) promowanie wymiany informacji o odpowiednich technikach, know-how i odnośnym doświadczeniu między dotkniętymi Państwami-Stronami w Afryce i jej podregionach oraz innymi dotkniętymi terenami; popieranie współpracy naukowej i technicznej w zakresie klimatologii, meteorologii, hydrologii, rozwoju zasobów wodnych i alternatywnych źródeł energii; koordynacja subregionalnych i regionalnych prac badawczych; określenie regionalnych priorytetów w zakresie badań i rozwoju;
- e) koordynacja sieci systematycznych obserwacji i oceny oraz wymiany informacji, jak również ich włączenie do sieci o zasięgu światowym; oraz
- f) współpraca i wzmocnienie subregionalnych i regionalnych systemów wczesnego ostrzegania i planów na wypadek zagrożenia suszą.

Artykuł 14

Środki finansowe

1. Zgodnie z artykułem 20 konwencji oraz ustępem 2 artykułu 4 dotknięte afrykańskie Państwa-Strony będą starały się zapewnić makroekonomiczne struktury sprzyjające mobilizacji środków finansowych oraz opracują politykę i ustanowią procedury kierowania środkami, w sposób skuteczniejszy, do lokalnych programów rozwoju, również, odpowiednio, przez organizacje pozarządowe.
2. Zgodnie z ustępami 4 i 5 artykułu 21 konwencji Strony zgadzają się utworzyć spis źródeł finansowania na szczeblach krajowych, subregionalnych, regionalnych i międzynarodowych w celu zapewnienia racjonalnego wykorzystania istniejących środków i zidentyfikowania luk w alokacji środków oraz ułatwienia realizacji programów działań. Spis będzie regularnie przeglądany i uaktualniany.
3. Zgodnie z artykułem 7 konwencji rozwinięte Państwa-Strony będą w dalszym ciągu przeznaczać znaczne środki i/lub większe środki, jak również inne formy pomocy dla dotkniętych Państw-Stron afrykańskich, na bazie partnerskich porozumień i ustaleń, o których mowa w artykule 18, zwracając, między innymi, należytą uwagę na sprawy związane z zadłużeniem, handlem międzynarodowym i organizacją handlu, zgodnie z ustępem 2b) artykułu 4 konwencji.

Artykuł 15

Mechanizm finansowy

1. Zgodnie z artykułem 7 konwencji podkreślającym priorytet dotkniętych Państw-Stron afrykańskich i dotyczącym szczególnej sytuacji przeważającej w tym regionie Strony zwrócą szczególną uwagę na realizowanie w Afryce postanowień ustępu 1d) i e) artykułu 21 konwencji, zwłaszcza poprzez:
- a) ułatwianie ustanowienia mechanizmów, takich jak krajowe fundusze przeciwdziałania pustynnieniu, w celu kierowania środkami finansowymi na poziom lokalny; oraz
- b) umacnianie istniejących funduszy i mechanizmów finansowych na poziomie subregionalnym i regionalnym.

2. Zgodnie z artykułami 20 i 21 konwencji Strony będące również członkami organów zarządzających odnośnych regionalnych i subregionalnych instytucji finansowych, w tym Afrykańskiego Banku Rozwoju i Afrykańskiego Funduszu Rozwoju, będą popierać starania o przyznanie należytego priorytetu i uwagi działaniom instytucji przyspieszających realizację niniejszego załącznika.

3. Strony będą usprawniać, w granicach możliwości, procedury kierowania funduszy do dotkniętych Państw-Stron afrykańskich konwencji.

Artykuł 16

Pomoc techniczna i współpraca

Strony, zgodnie ze swoimi możliwościami, będą racjonalizować pomoc techniczną dla Państw-Stron afrykańskich konwencji oraz współpracę z tymi państwami, w celu zwiększenia efektywności projektów i programów, między innymi poprzez:

- a) ograniczanie kosztów działań wspomagających, zwłaszcza kosztów własnych; w każdym razie koszty takie powinny stanowić jedynie stosunkowo niski procent całkowitych kosztów projektu, aby maksymalizować wydajność projektu;
- b) preferowanie wykorzystania kompetentnych ekspertów krajowych lub, gdzie konieczne, kompetentnych ekspertów z subregionu i/lub regionu przy planowaniu projektu, przygotowaniu i wdrażaniu oraz tworzeniu miejscowej wiedzy, tam gdzie jej nie ma;
- c) efektywną gospodarkę i koordynację dostarczanej pomocy technicznej oraz jej wydajne wykorzystywanie.

Artykuł 17

Transfer, nabywanie, adaptacja i dostęp do technologii przyjaznych dla środowiska

Realizując artykuł 18 konwencji odnoszący się do transferu, nabywania, adaptacji i opracowywania technologii, Strony przyznają priorytet afrykańskim Państwom-Stronom, a w razie konieczności opracują z nimi nowe modele partnerstwa i współpracy w celu zwiększenia możliwości w dziedzinie badań naukowych, rozwoju, gromadzenia i rozpowszechniania informacji, aby umożliwić im realizację strategii zwalczania pustynnienia i łagodzenia skutków susz.

Artykuł 18

Porozumienia w zakresie koordynacji i partnerstwa

1. Państwa-Strony afrykańskie będą koordynować przygotowanie, negocjacje i wdrażanie krajowych, subregionalnych i regionalnych programów działań. Mogą one odpowiednio włączać w ten proces inne Strony i odpowiednie organizacje międzyrządowe i pozarządowe.

2. Celem tej koordynacji będzie zapewnienie zgodności z konwencją współpracy finansowej i technicznej i zapewnienie niezbędnej ciągłości w użytkowaniu i administrowaniu zasobami.

3. Państwa-Strony afrykańskie będą organizować proces konsultacji na szczeblu krajowym, subregionalnym i regionalnym. Procesy konsultacyjne mogą:

- a) służyć jako forum dla negocjacji i zawierania porozumień partnerskich opartych na krajowych, subregionalnych i regionalnych programach działań; oraz
- b) określać wkład państw afrykańskich i innych członków grup konsultacyjnych do programów i określać priorytety i porozumienia dotyczące wdrażania i wskaźników realizacji i oceny, jak również organizację finansowania wdrażania.

4. Stały Sekretariat, na życzenie Państw-Stron afrykańskich, zgodnie z artykułem 23 konwencji, może ułatwić powołanie takiego procesu konsultacyjnego poprzez:

- a) służenie radą w zakresie organizacji skutecznego procesu konsultacyjnego, korzystając z doświadczeń innych takich procesów;
- b) przekazywanie informacji o spotkaniach lub procesach konsultacyjnych odpowiednim dwustronnym i wielostronnym agencjom i popieranie ich aktywnego zaangażowania; oraz
- c) przekazywanie innych informacji, które mogą mieć znaczenie przy tworzeniu lub poprawie procesu konsultacji.

5. Subregionalne i regionalne organy koordynujące, między innymi, będą:

- a) zalecać odpowiednie poprawki do porozumień partnerskich;
- b) monitorować i oceniać realizację uzgodnionych subregionalnych i regionalnych programów oraz zdawać sprawozdanie z ich realizacji; oraz
- c) dążyć do zapewnienia skutecznej komunikacji i kooperacji między Państwami-Stronami afrykańskimi.

6. Udział w grupach konsultacyjnych będzie otwarty, odpowiednio dla rządów, zainteresowanych grup i udzielających pomocy, stosownych organów, funduszy i programów systemu Narodów Zjednoczonych, odpowiednich organizacji subregionalnych i regionalnych oraz przedstawicieli stosownych organizacji pozarządowych. Uczestnicy każdej grupy konsultacyjnej określą zasady jej organizacji i działania.

7. Zgodnie z artykułem 14 konwencji Państwa-Strony rozwinięte zachęca się do rozwijania, z własnej inicjatywy, nieformalnego procesu konsultacji i koordynacji między nimi, na szczeblach krajowych, subregionalnych i regionalnych, oraz, na życzenie dotkniętego afrykańskiego Państwa-Strony lub odpowiedniej organizacji subregionalnej lub regionalnej, do udziału w krajowym, subregionalnym lub regionalnym procesie konsultacyjnym, co przyczyni się do oceny i reakcji na potrzeby w zakresie pomocy w celu ułatwienia wdrażania.

Artykuł 19

Ustalenia uzupełniające

W związku z niniejszym załącznikiem Państwa-Strony afrykańskie będą prowadzić działania zgodnie z konwencją w następujący sposób:

- a) na szczeblu krajowym, przez mechanizm, którego skład powinien być ustalony przez każde dotknięte afrykańskie Państwo-Stronę konwencji, obejmujący przedstawicieli miejscowego społeczeństwa i działający pod nadzorem krajowego organu koordynującego, o którym mowa w artykule 9;
- b) na szczeblu subregionalnym, przez multidyscyplinarny naukowo-techniczny komitet konsultacyjny, którego skład i zasady działania będą określone przez Państwa-Strony afrykańskie z odpowiedniego subregionu oraz
- c) na szczeblu regionalnym, przez mechanizm zdefiniowany zgodnie z odnośnymi postanowieniami Traktatu ustanawiającego Afrykańską Wspólnotę Gospodarczą i przez Afrykański Doradczy Komitet Naukowo-Techniczny.

ZAŁĄCZNIK II

REGIONALNY ZAŁĄCZNIK REALIZACYJNY DLA AZJI

Artykuł 1

Cel

Celem niniejszego załącznika jest zapewnienie wytycznych i zorganizowanie efektywnej realizacji konwencji w dotkniętych Państwach-Stronach w regionie Azji, w świetle ich szczególnych warunków.

Artykuł 2

Szczególne warunki w regionie Azji

Wypełniając swoje zobowiązania wynikające z konwencji, Strony odpowiednio uwzględnią następujące szczególne warunki, które stosuje się w różnym stopniu do dotkniętych Państw-Stron w tym regionie:

- a) wysoki udział, na ich terytoriach, obszarów dotkniętych pustynnieniem lub suszami lub na nie podatnych oraz duże zróżnicowanie tych obszarów pod względem klimatycznym, topograficznym, użytkowania ziemi i systemów społeczno-ekonomicznych;
- b) duża presja na zasoby naturalne jako źródło utrzymania;
- c) istnienie systemów produkcyjnych, bezpośrednio związanych z szeroko rozpowszechnianym ubóstwem, prowadzących do degradacji ziemi i dodatkowego nadwężenia niedostatecznych zasobów wodnych;
- d) znaczny wpływ stanu światowej gospodarki i problemów społecznych, takich jak ubóstwo, zły stan zdrowia i odżywiania, brak zabezpieczenia żywnościowego, migracja, uchodźstwo i dynamika demograficzna;
- e) ich zwiększające się, lecz ciągle niedostateczne struktury instytucjonalne i możliwości rozwiązywania krajowych problemów związanych z pustynnieniem i suszą; oraz
- f) potrzeba współpracy międzynarodowej w celu dążenia do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju związanych ze zwalczaniem pustynnienia i łagodzeniem skutków susz.

Artykuł 3

Struktury krajowych programów działań

1. Krajowe programy działań będą integralną częścią szerszych krajowych polityk trwałego rozwoju dotkniętych Państw-Stron z regionu.

2. Dotknięte Państwa-Strony odpowiednio opracują krajowe programy zgodnie z artykułami 9 i 11 konwencji, ze szczególnym uwzględnieniem ustępu 2 f) artykułu 10. Dwustronne i wielostronne agencje współpracy mogą być odpowiednio włączane w ten proces na życzenie zainteresowanego dotkniętego Państwa-Strony.

Artykuł 4

Krajowe programy działań

1. Przygotowując i wdrażając krajowe programy działań, dotknięte Państwa-Strony regionu, zgodnie ze swoimi warunkami i politykami, mogą odpowiednio między innymi:

- a) wyznaczyć odpowiednie organy odpowiedzialne za przygotowanie, współpracę i wdrażanie programów działań;
- b) włączyć dotkniętą ludność, w tym miejscowe społeczności, do opracowywania, koordynacji i wdrażania programów działań poprzez proces konsultacyjny kierowany lokalnie, przy współpracy władz lokalnych i odpowiednich organizacji krajowych i pozarządowych;
- c) nadzorować stan środowiska na dotkniętych obszarach, aby ocenić przyczyny i konsekwencje pustynnienia i określić obszary priorytetowe dla działań;
- d) oceniać, przy udziale dotkniętej ludności, poprzednie i obecne programy zwalczania pustynnienia i programy łagodzenia skutków susz, w celu opracowania strategii i zaplanowania przedsięwzięć w programie działań;
- e) przygotować programy techniczne i finansowe oparte na informacjach pochodzących z działań, o których mowa w ustępach od a) do d);
- f) opracować i wykorzystywać procedury i standardy dla oceniania wdrażania programu działań;
- g) popierać zintegrowaną gospodarkę zlewniami, ochronę zasobów glebowych i efektywne użytkowanie zasobów wodnych;
- h) wzmacniać i/lub ustanawiać systemy informacji, oceny, następstw i system wczesnego ostrzegania w regionach podatnych na pustynnienie i susze, uwzględniając czynniki klimatologiczne, meteorologiczne, hydrologiczne, biologiczne i inne; oraz
- i) sformułować w duchu partnerstwa odpowiednie porozumienia wspierające programy działań, w tym zasoby finansowe i techniczne, wszędzie tam, gdzie występuje współpraca międzynarodowa.

2. Zgodnie z artykułem 10 konwencji zasadnicza strategia krajowych programów działań będzie zwracać szczególną uwagę na zintegrowane programy rozwoju lokalnego dla dotkniętych obszarów, powstałe na bazie mechanizmu uczestnictwa oraz integracji strategii likwidacji ubóstwa do działań mających na celu zwalczanie pustynnienia i łagodzenie skutków susz. Działania sektorowe w programach działań będą zgrupowane w obszarach priorytetowych, które biorą pod uwagę wielką różnorodność dotkniętych obszarów w regionie, o którym mowa w artykule 2a).

Artykuł 5**Subregionalne i wspólne programy działań**

1. Zgodnie z artykułem 11 konwencji dotknięte Państwa-Strony w Azji mogą wzajemnie uzgadniać konsultacje i współpracę z innymi Stronami, odpowiednio w celu przygotowania i wdrażania subregionalnych lub wspólnych programów działań, w celu uzupełnienia lub zwiększenia efektywności realizacji krajowych programów działań. W każdym przypadku właściwe Strony mogą wspólnie uzgodnić powierzenie subregionalnym organizacjom, bilateralnym lub krajowym, lub wyspecjalizowanym instytucjom obowiązków związanych z przygotowaniem, koordynacją i realizacją programów. Takie organizacje lub instytucje mogą również działać jako lokalne punkty kontaktowe dla promocji i koordynacji działań wynikających z artykułów od 16 do 18 konwencji.

2. Przy przygotowywaniu i realizacji subregionalnych lub wspólnych programów działań dotknięte Państwa-Strony regionu między innymi:

- a) wyznaczają, we współpracy z instytucjami krajowymi, priorytety związane ze zwalczaniem pustynnienia i łagodzeniem skutków susz, które łatwiej będzie zrealizować za pomocą takich programów, oraz wskazują stosowne działania, które mogłyby być skutecznie przeprowadzone w ramach tych programów;
- b) będą oceniać operacyjne możliwości i działalność odpowiednich regionalnych, subregionalnych i krajowych instytucji;
- c) będą oceniać istniejące programy związane z pustynnieniem i suszą we wszystkich lub niektórych częściach regionu lub subregionu i ich związek z krajowymi programami działań; oraz
- d) sformułują w duchu partnerstwa odpowiednie dwustronne lub wielostronne porozumienia wspierające programy, tam gdzie istnieje współpraca międzynarodowa, obejmująca zasoby finansowe i techniczne.

3. Subregionalne lub wspólne programy działań mogą obejmować uzgodnione wspólne programy zrównoważonej gospodarki transgranicznymi zasobami naturalnymi, odnoszące się do pustynnienia, priorytety koordynacji i inne działania w zakresie rozwoju potencjału, współpracy naukowo-technicznej, zwłaszcza systemu wczesnego ostrzegania przed suszą i dzielenia się informacjami, oraz środki służące wzmocnieniu stosownych subregionalnych i innych organizacji lub instytucji.

Artykuł 6**Działania regionalne**

Działania regionalne dla wypuklenia subregionalnych lub wspólnych programów działań mogą między innymi obejmować działania wzmocniające instytucje i mechanizmy koordynacji i współpracy na szczeblach krajowym, subregionalnym i regionalnym oraz popieranie realizacji artykułów 16–19 konwencji. Działania te mogą obejmować również:

- a) popieranie i wzmocnianie sieci współpracy technicznej;

- b) przygotowanie inwentaryzacji technologii, wiedzy, know-how i praktyk, jak również tradycyjnych i miejscowych technologii i know-how, oraz popieranie ich rozpowszechniania i stosowania;
- c) ocenę warunków przekazywania technologii i popieranie adaptacji i stosowania takich technologii; oraz
- d) zachęcanie do organizowania programów mających na celu poszerzenie świadomości społecznej i rozwijanie potencjału na wszystkich poziomach, wzmocnianie szkolenia, badań i rozwoju oraz budowanie systemów rozwoju zasobów ludzkich.

Artykuł 7**Mechanizmy i środki finansowe**

1. Strony, mając na względzie znaczenie zwalczania pustynnienia i łagodzenie skutków susz w regionie Azji, będą promować mobilizację znacznych środków finansowych i dostępność mechanizmów finansowych, zgodnie z artykułami 20 i 21 konwencji.

2. Zgodnie z konwencją i na podstawie mechanizmu koordynacyjnego, o którym mowa w artykule 8, i zgodnie z krajowymi politykami rozwoju, dotknięte Państwa-Strony regionu, indywidualnie lub wspólnie:

- a) przyjmą środki dla zracjonalizowania i wzmocnienia mechanizmów dostarczania funduszy przez publiczne i prywatne inwestycje, w celu osiągnięcia określonych rezultatów w działaniach mających na celu zwalczanie pustynnienia i łagodzenie skutków susz;
- b) określą warunki współpracy międzynarodowej dla wspierania krajowych działań, zwłaszcza finansowych, technicznych i technologicznych; oraz
- c) będą promować udział dwustronnych i/lub wielostronnych instytucji współpracy finansowej w celu zapewnienia realizacji konwencji.

3. Strony będą ułatwiać, w możliwym zakresie, procedury kierowania funduszy do dotkniętych Państw-Stron regionu.

Artykuł 8**Mechanizmy współpracy i koordynacji**

1. Dotknięte Strony, przez stosowne organy wyznaczone zgodnie z ustępem 1a) artykułu 4, i inne Strony regionu mogą, odpowiednio, ustanowić mechanizm między innymi dla następujących celów:

- a) wymiany informacji, doświadczenia, wiedzy i know-how;
- b) współpracy i koordynacji działań, w tym dwustronnych i wielostronnych porozumień na poziomach subregionalnych i regionalnych;

- c) popierania współpracy naukowej, technicznej, technologicznej i finansowej zgodnie z artykułami 5, 6 i 7;
- d) określenia warunków współpracy zewnętrznej; oraz
- e) działań dodatkowych i oceny realizacji programów działań.

2. Dotknięte Państwa-Strony, przez stosowne organy wyznaczone zgodnie z ustępem 1a) artykułu 4, i inne Strony regionu mogą również, odpowiednio, przeprowadzać konsultacje w zakresie krajowych, subregionalnych i regionalnych programów oraz je koordynować. Mogą one, odpowiednio, włączyć do tego procesu inne Strony i odpowiednie organizacje międzyrządowe i pozarządowe. Koordynacja taka między innymi będzie starała się zapewnić porozumienie co do możliwości współpracy międzynarodowej zgodnie z artykułami 20 i 21 konwencji, zintensyfikować współpracę techniczną i kierować środki tak, aby były wykorzystywane efektywnie.

3. Dotknięte Państwa-Strony z regionu będą odbywać okresowo spotkania koordynacyjne, a Stały Sekretariat może, na ich życzenie, zgodnie z artykułem 23 konwencji, ułatwiać zwoływanie takich spotkań koordynacyjnych poprzez:

- a) służenie radą w zakresie organizacji skutecznych porozumień koordynacyjnych, korzystając z doświadczeń innych takich porozumień;
- b) dostarczanie informacji o spotkaniach koordynacyjnych odpowiednim dwustronnym i wielostronnym agencjom i zachęcanie ich do aktywnego zaangażowania się; oraz
- c) dostarczanie innych informacji, które mogą być stosowne przy tworzeniu lub poprawie procesu koordynacyjnego.

ZAŁĄCZNIK III

REGIONALNY ZAŁĄCZNIK REALIZACYJNY DLA AMERYKI ŁACIŃSKIEJ I KARAIBÓW

Artykuł 1

Cel

Celem niniejszego załącznika jest dostarczenie ogólnych wytycznych dla realizacji konwencji w regionie Ameryki Łacińskiej i Karaibów, w świetle jego szczególnych warunków.

Artykuł 2

Szczególne warunki regionu Ameryki Łacińskiej i Karaibów

Strony, zgodnie z postanowieniami konwencji, uwzględnią następujące szczególne warunki tego regionu:

- a) istnienie dużych obszarów, które są wrażliwe i były szczególnie dotknięte pustynnieniem i/lub suszą i w których zaobserwować można różne właściwości, w zależności od rejonu, w którym występują; ten skumulowany i pogłębiający się proces ma negatywne skutki społeczne, kulturowe, ekonomiczne i ekologiczne, tym bardziej poważne, że region ten posiada jedno z największych źródeł różnorodności biologicznej na świecie;
- b) częste stosowanie niezrównoważonych praktyk rozwojowych w dotkniętych rejonach jako wynik złożonych oddziaływań wzajemnych między czynnikami fizycznymi, biologicznymi, politycznymi, społecznymi, kulturowymi i ekonomicznymi, w tym międzynarodowymi czynnikami ekonomicznymi, takimi jak zewnętrzne zadłużenie, pogarszające się warunki handlu i praktyk handlowych, które mają wpływ na rynki produktów rolnych, leśnych i rybnych; oraz
- c) ostry spadek produktywności ekosystemu, będący główną konsekwencją pustynnienia i susz, przybierający formę spadku wydajności w rolnictwie, hodowli i leśnictwie oraz straty różnorodności biologicznej; z socjalnego punktu widzenia jego wynikiem jest zubożenie, migracja, wewnętrzne ruchy ludności i pogorszenie jakości życia; dlatego region będzie musiał przyjąć zintegrowane podejście do problemów pustynnienia i susz poprzez popieranie modeli zrównoważonego rozwoju, dopasowanych do sytuacji ekologicznej, ekonomicznej i społecznej w każdym państwie.

Artykuł 3

Programy działań

1. Zgodnie z konwencją, a zwłaszcza z artykułami 9, 10 i 11, i zgodnie z krajowymi politykami rozwoju dotknięte Państwa-Strony regionu, odpowiednio, przygotowują i wdrażają krajowe programy działań w celu zwalczania pustynnienia i w celu łagodzenia skutków susz jako integralną część

swoich krajowych polityk trwałego rozwoju. Programy subregionalne i regionalne mogą być przygotowane i realizowane zgodnie z potrzebami regionu.

2. W przygotowywaniu krajowych programów działań dotknięte Państwa-Strony zwrócą szczególną uwagę na ustęp 2f) artykułu 10 konwencji.

Artykuł 4

Zawartość krajowych programów działań

Mając na uwadze swoją sytuację, dotknięte Państwa-Strony regionu mogą, podczas opracowywania swoich krajowych strategii działań zwalczania pustynnienia i/lub łagodzenia skutków susz, zgodnie z artykułem 5 konwencji, rozważyć między innymi następujące zagadnienia tematyczne:

- a) rozwijanie potencjału, edukacji i świadomości społecznej, współpracy technicznej, naukowej i technologicznej, zasobów i mechanizmów finansowych;
- b) likwidacja ubóstwa i poprawa jakości życia człowieka;
- c) osiągnięcie bezpieczeństwa żywnościowego, trwały rozwój i zarządzanie działaniami w rolnictwie, hodowli, leśnictwie i działaniami wielodyscyplinarnymi;
- d) zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi, zwłaszcza racjonalna gospodarka zlewniami;
- e) zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi w rejonach położonych na dużej wysokości;
- f) racjonalna gospodarka i ochrona gleby oraz eksploatacja i wydajne użytkowanie wody;
- g) formułowanie i stosowanie planów na wypadek suszy, które mają załagodzić jej skutki;
- h) wzmacnianie lub ustanawianie systemów informacyjnych, oceny, kontynuacyjnych i wczesnego ostrzegania w rejonach podatnych na pustynnienie i susze, uwzględniając czynniki klimatologiczne, meteorologiczne, hydrologiczne, biologiczne, glebowe, ekonomiczne i społeczne;
- i) rozwijanie różnych źródeł energii, gospodarka nimi i ich efektywne stosowanie, w tym promocja źródeł alternatywnych;
- j) ochrona i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej zgodnie z postanowieniami konwencji o różnorodności biologicznej;
- k) uwzględnienie aspektów demograficznych związanych z pustynnieniem i suszą; oraz

- l) ustanowienie lub wzmocnienie struktur instytucjonalnych i prawnych pozwalających na stosowanie konwencji i mających na celu między innymi decentralizację struktur administracyjnych i funkcji związanych z pustynnieniem i suszą, przy udziale dotkniętych społeczności i ogółu społeczeństwa.
- b) określa potrzeby w zakresie współpracy międzynarodowej dla wsparcia działań krajowych; oraz
- c) będą promować udział dwustronnych lub wielostronnych instytucji współpracy finansowej w celu zapewnienia realizacji konwencji.

Artykuł 5

Współpraca techniczna, naukowa i technologiczna

Zgodnie z konwencją, zwłaszcza z jej artykułami od 16 do 18, oraz na podstawie mechanizmu koordynacyjnego, o którym mowa w artykule 7, dotknięte Państwa-Strony regionu, indywidualnie lub wspólnie:

- a) będą popierać wzmocnienie sieci współpracy technicznej i krajowych, subregionalnych i regionalnych systemów informacji oraz, odpowiednio, włączenie ich do ogólnościowych źródeł informacji;
- b) przygotują spis dostępnych technologii i know-how oraz będą popierać ich rozpowszechnianie i stosowanie;
- c) będą popierać stosowanie tradycyjnej technologii, know-how i praktyk zgodnie z ustępem 2b) artykułu 18 konwencji;
- d) określa warunki transferu technologii; oraz
- e) będą popierać opracowanie, adaptację, przyjęcie i transfer odpowiednich istniejących i nowych technologii przyjaznych dla środowiska.

Artykuł 6

Środki i mechanizmy finansowe

Zgodnie z konwencją, zwłaszcza z artykułami 20 i 21, na podstawie mechanizmu koordynacyjnego, o którym mowa w artykule 7, i zgodnie ze swoimi krajowymi politykami rozwoju, dotknięte Państwa-Strony regionu, indywidualnie lub wspólnie:

- a) przyjmą środki dla racjonalizacji i wzmocnienia mechanizmu dostarczania funduszy przez publiczne lub prywatne inwestycje w celu osiągnięcia określonych rezultatów w działaniach mających na celu zwalczanie pustynnienia i łagodzenie skutków susz;

Artykuł 7

Struktury instytucjonalne

1. W związku z niniejszym załącznikiem dotknięte Państwa-Strony regionu:

- a) ustanowią lub wzmocnią krajowe punkty kontaktowe dla koordynacji działań mających na celu zwalczanie pustynnienia i/lub łagodzenie skutków susz; oraz
- b) ustanowią mechanizm koordynacji krajowych punktów kontaktowych dla następujących celów:
 - i) wymiany informacji i doświadczeń;
 - ii) koordynacji działań na poziomach subregionalnych i regionalnych;
 - iii) popierania współpracy technicznej, naukowej, technologicznej i finansowej,
 - iv) określenia potrzeb współpracy zewnętrznej; oraz
 - v) dalszych działań i oceny realizacji programów działań.

2. Dotknięte Państwa-Strony regionu będą organizować okresowe spotkania koordynacyjne, a Stały Sekretariat może, na ich życzenie, zgodnie z artykułem 23 konwencji, ułatwić im zwołanie spotkań koordynacyjnych poprzez:

- a) udzielanie rad w zakresie organizacji porozumień efektywnej koordynacji, korzystając z doświadczeń innych takich porozumień;
- b) dostarczanie informacji o spotkaniach koordynacyjnych właściwym dwustronnym i wielostronnym agencjom oraz zachęcanie ich do aktywnego zaangażowania; oraz
- c) dostarczanie innych informacji, które mogą być stosowne przy tworzeniu lub poprawie procesu koordynacyjnego.

ZAŁĄCZNIK IV

REGIONALNY ZAŁĄCZNIK REALIZACYJNY DLA PÓŁNOCNEGO MORZA ŚRÓDZIEMNEGO

Artykuł 1

Cel

Celem niniejszego załącznika jest dostarczenie wytycznych i ustaleń koniecznych dla skutecznej realizacji konwencji w dotkniętych Państwach-Stronach w regionie północnego Morza Śródziemnego, w świetle jego szczególnych warunków.

Artykuł 2

Szczególne warunki w regionie północnego Morza Śródziemnego

Szczególne warunki w regionie północnego Morza Śródziemnego, o których mowa w artykule 1, obejmują:

- a) półpustynne warunki klimatyczne wpływające na duże obszary, sezonowe susze, bardzo dużą zmienność opadów deszczu i nagłe, bardzo intensywne opady deszczu;
- b) słabe i łatwo ulegające erozji gleby, skłonne do wytwarzania powierzchniowej skorupy;
- c) nierówny relief o stromych zboczach i bardzo zróżnicowanych krajobrazach;
- d) duże straty pokrywy leśnej spowodowane częstymi pożarami;
- e) warunki kryzysowe w tradycyjnym rolnictwie i towarzyszące temu porzucanie ziemi i pogarszanie struktur ochrony gleby i wody;
- f) niezrównoważona eksploatacja zasobów wodnych prowadząca do poważnych szkód w środowisku, w tym do zanieczyszczeń chemicznych, zasolenia i wyczerpania warstw wodonośnych; oraz
- g) koncentracja aktywności gospodarczej w rejonach wybrzeży jako wynik wzrostu miast, działalności przemysłowej, turystyki i nawadnianego rolnictwa.

Artykuł 3

Ramy planowania strategicznego dla zrównoważonego rozwoju

1. Krajowe programy działań będą centralną i integralną częścią ram strategicznego planowania dla trwałego rozwoju dotkniętych Państw-Stron w regionie północnego Morza Śródziemnego.

2. Proces konsultacyjny, w którym będą uczestniczyć odpowiednio rządy, miejscowe społeczności i organizacje pozarządowe, będzie podjęty dla zapewnienia wytycznych w zakresie strategii z elastycznym planowaniem pozwalającym na maksymalny udział lokaty, zgodnie z ustępem 2f) artykułu 10 konwencji.

Artykuł 4

Obowiązek przygotowania krajowych programów działań i ich terminarza

Dotknięte Państwa-Strony z regionu północnego Morza Śródziemnego przygotowują krajowe programy działań i odpowiednio subregionalne, regionalne lub połączone programy działań. Przygotowanie takich programów powinno być zakończone tak szybko, jak to jest praktycznie możliwe.

Artykuł 5

Przygotowanie i realizacja krajowych programów działań

Przygotowując i realizując krajowe programy działań, zgodnie z artykułami 9 i 10 konwencji, każde dotknięte Państwo-Strona z regionu, odpowiednio:

- a) wyznaczy właściwe organy odpowiedzialne za przygotowanie, koordynację i realizację programu;
- b) włączy dotkniętą ludność, w tym miejscowe społeczności, do opracowywania, koordynacji i wdrażania programu przez kierowany lokalnie proces konsultacyjny, przy współpracy władz miejscowych i stosownych organizacji pozarządowych;
- c) będzie obserwować stan środowiska w dotkniętych rejonach, aby zbadać przyczyny i konsekwencje pustynnienia i wyznaczyć obszary priorytetowe dla działań;
- d) oceni, przy udziale dotkniętej ludności, poprzednie i obecne programy w celu opracowania strategii i prac w programie działań;
- e) przygotowuje programy techniczne i finansowe na podstawie informacji uzyskanych przez prace opisane w ustępach od a) do b); oraz
- f) opracuje i będzie stosować procedury i standardy monitoringu i oceny realizacji programu.

Artykuł 6

Zawartość krajowych programów działań

Dotknięte Państwa-Strony regionu mogą włączyć do swoich programów działań przedsięwzięcia związane z:

- a) zakresem prawnym, instytucjonalnym i administracyjnym;
- b) modelami użytkowania ziemi, gospodarką zasobami wodnymi, ochroną gleby, leśnictwem, działalnością rolniczą i gospodarką pastwiskami i terenami wypasu;

- c) gospodarką i ochroną dzikiej natury i innych form różnorodności biologicznej;
- d) ochroną przed pożarami lasów;
- e) promocją alternatywnych źródeł utrzymania; oraz
- f) badaniami, szkoleniami i podnoszeniem świadomości społecznej.

Artykuł 7

Subregionalne, regionalne i wspólne programy działań

1. Dotknięte Państwa-Strony regionu, zgodnie z artykułem 11 konwencji, mogą przygotowywać i wdrażać subregionalne lub regionalne programy działań w celu uzupełnienia i zwiększenia efektywności krajowych programów działań. Dwa lub więcej dotknięte Państwa-Strony z regionu mogą jednocześnie uzgodnić przygotowanie wspólnych programów działań między sobą.
2. Postanowienia artykułów 5 i 6 będą stosować się *mutatis mutandis* do przygotowania i realizacji subregionalnych, regionalnych i wspólnych programów działań. Dodatkowo programy te mogą obejmować prowadzenie działalności badawczej i rozwojowej w odniesieniu do wybranych ekosystemów w dotkniętych rejonach.
3. Przygotowując i realizując subregionalne, regionalne lub wspólne programy działań, dotknięte Państwa-Strony z regionu odpowiednio:
 - a) wyznaczą, przy współpracy krajowych instytucji, krajowe cele odnoszące się do pustynnienia, które mogłyby być lepiej zrealizowane przez takie programy i stosowne działania, które mogą być przez nie efektywnie prowadzone;
 - b) ocenią możliwości operacyjne i działania odpowiednich regionalnych, subregionalnych i krajowych instytucji; oraz
 - c) ocenią istniejące programy związane z pustynnieniem wśród Stron tego regionu i ich związek z krajowymi programami działań.

Artykuł 8

Koordinacja subregionalnych, regionalnych i wspólnych programów działań

Dotknięte Państwa-Strony, przygotowując subregionalny, regionalny lub wspólny program działań, mogą powołać komitet koordynacyjny złożony z przedstawicieli każdego zainteresowanego dotkniętego Państwa-Strony, w celu przeglądu postępów w zwalczaniu pustynnienia, zharmonizowania krajowych programów działań, przedstawiania zaleceń na różnych etapach przygotowania i realizacji subregionalnych, regionalnych lub wspólnych programów działań i funkcjonowania jako punkt kontaktowy, dla promocji i koordynacji współpracy technicznej zgodnie z artykułami od 16 do 19 konwencji.

Artykuł 9

Nieemożność otrzymania pomocy finansowej

W realizacji krajowych, subregionalnych, regionalnych i wspólnych programów działań dotknięte Państwa-Strony rozwinięte z regionu nie mogą otrzymywać pomocy finansowej w ramach konwencji.

Artykuł 10

Koordinacja z innymi subregionami i regionami

Subregionalne, regionalne i wspólne programy działań w regionie północnego Morza Śródziemnego mogą być przygotowane i realizowane we współpracy z innymi subregionami lub regionami, zwłaszcza z subregionem północnej Afryki.

DEKLARACJA WSPÓLNOTY EUROPEJSKIEJ ZGODNIE Z ARTYKUŁEM 34 USTĘP 2 ORAZ 3 KONWENCJI NARODÓW ZJEDNOCZONYCH W SPRAWIE ZWALCZANIA PUSTYNNIENIA W PAŃSTWACH DOTKNIĘTYCH POWAŻNYMI SUSZAMI I/LUB PUSTYNNIENIEM, ZWŁASZCZA W AFRYCE

Zgodnie z postanowieniami Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Gospodarczą, zmienionego Jednolitym Aktem Europejskim oraz Traktatem o Unii Europejskiej, Wspólnota jest właściwa do podejmowania środków dotyczących ochrony środowiska naturalnego, w szczególności zwalczania pustynnienia. Wspólnota jest również właściwa w dziedzinie rolnictwa. Jest właściwa do podpisywania umów międzynarodowych odnoszących się do takich spraw oraz w dziedzinie współpracy na rzecz rozwoju. Posiada wyłączną kompetencję w sferze handlu. Akty prawa wspólnotowego oraz programy wymienione poniżej przedstawiają wspólnotowy zakres właściwości.

Wspólnota będzie w stanie w przyszłości przyjąć dodatkowe obowiązki poprzez przyjęcie instrumentów prawnych lub środków współpracy, specjalnie przeznaczonych do zwalczania pustynnienia.

Wykaz aktów prawnych i programów wspólnotowych przyczyniających się do zwalczania pustynnienia

Instrumenty ogólne

Rezolucja Rady oraz przedstawicieli rządów Państw Członkowskich, zebranych w Radzie dnia 1 lutego 1993 roku w sprawie Wspólnotowego Programu Polityki i Działań w odniesieniu do Środowiska Naturalnego i Trwałego Rozwoju (Dz.U. C 138 z 17.5.1993, str. 1).

Komunikat Komisji do Rady oraz Parlamentu Europejskiego dotyczący polityki współpracy na rzecz rozwoju w okresie do 2000 roku (SEC(92) 915 ostateczny).

Instrumenty finansowe

Rozporządzenie Rady (EWG) nr 4254/88 z dnia 19 grudnia 1988 roku ustanawiające przepisy wykonawcze do rozporządzenia (EWG) nr 2052/88 w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz.U. L 374 z 31.12.1988, str. 15).

Rozporządzenie Rady (EWG) nr 4256/88 z dnia 19 grudnia 1988 roku ustanawiające przepisy wykonawcze do rozporządzenia (EWG) nr 2052/88 w odniesieniu do Europejskiego Funduszy Orientacji i Gwarancji Rolnej (EFOGR), Sekcja Orientacji (Dz.U. L 374 z 31.12.1988, str. 25).

Rozporządzenie Rady (EWG) nr 443/92 z dnia 25 lutego 1992 roku w sprawie finansowej i technicznej pomocy dla rozwijających się krajów Azji i Ameryki Łacińskiej oraz współpracy gospodarczej z tymi krajami (Dz.U. L 52 z 27.2.1992, str. 1).

Rozporządzenie Rady (EWG) nr 1762/92 z dnia 29 czerwca 1992 roku w sprawie wykonania protokołów o współpracy finansowej i technicznej zawartych przez Wspólnotę ze śródziemnomorskimi państwami trzecimi (Dz.U. L 181 z 1.7.1992, str. 1).

Rozporządzenie Rady (EWG) nr 1763/92 z dnia 29 czerwca 1992 roku dotyczące współpracy finansowej ze wszystkimi śródziemnomorskimi państwami trzecimi (Dz.U. L 181 z 1.7.1992, str. 5).

Rozporządzenie Rady (EWG) nr 1973/92 z dnia 21 maja 1992 roku ustanawiające instrument finansowy na rzecz środowiska (LIFE) (Dz.U. L 206 z 22.7.1992, str. 1).

Rozporządzenie Rady (WE) nr 1164/94 z dnia 16 maja 1994 roku ustanawiające Fundusz Spójności (Dz.U. L 130 z 25.05.1994, str. 1).

Rozporządzenie Rady (WE) nr 3062/95 z dnia 20 grudnia 1995 roku w sprawie działań na rzecz wspierania lasów tropikalnych (Dz.U. L 327 z 30.12.1995, str. 9).

Decyzja Rady i Komisji z dnia 25 lutego 1991 roku w sprawie przyjęcia czwartej Konwencji AKP-EWG. Decyzja 91/400/EWWiS, EWG (Dz.U. L 229 z 17.8.1991, str. 1).

Komunikat Komisji zgodnie z rozporządzeniem Rady (EWG) nr 1973/92 z dnia 21 maja 1992 roku ustanawiającym instrument finansowy na rzecz środowiska (LIFE), odnoszący się do priorytetowych działań, które mają być wprowadzone w życie w 1995 roku (Dz.U. C 139 z 21.5.1994, str. 3).

Rozporządzenie Rady (WE) nr 722/97 z dnia 22 kwietnia 1997 roku w sprawie działań środowiskowych realizowanych w krajach rozwijających się w kontekście stałego rozwoju (Dz.U. L 108 z 25.4.1997, str. 1).

Rozporządzenie Rady (EWG) nr 1118/88 z dnia 25 kwietnia 1988 roku dotyczące szczególnych środków dla wspierania rozwoju rolnictwa w niektórych regionach Hiszpanii (Dz.U. L 107 z 28.4.1988, str. 3).

Rozporządzenie Rady (EWG) nr 1610/89 z dnia 29 maja 1989 roku ustanawiające przepisy wykonawcze do rozporządzenia (EWG) nr 4256/88 w odniesieniu do systemu rozwoju i optymalnego wykorzystania terenów leśnych na obszarach rolnych we Wspólnocie (Dz.U. L 165 z 15.6.1989, str. 3).

Rozporządzenie Rady (EWG) nr 3906/89 z dnia 18 grudnia 1989 roku w sprawie pomocy gospodarczej dla Republiki Węgierskiej i Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz.U. L 375 z 23.12.1989, str. 11).

Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2078/92 z dnia 30 czerwca 1992 roku w sprawie metod produkcji rolnej zgodnych z wymaganiami ochrony środowiska i utrzymania obszarów wiejskich (Dz.U. L 215 z 30.7.1992, str. 85).

Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2080/92 z dnia 30 czerwca 1992 roku ustanawiające wspólnotowy program pomocy dla działań w zakresie leśnictwa w rolnictwie (Dz.U. L 215 z 30.7.1992, str. 96).

Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2158/92 z dnia 23 lipca 1992 roku w sprawie ochrony lasów wspólnotowych przed pożarami (Dz.U. L 217 z 31.7.1992, str. 3).

Programy badawcze

Decyzja Rady 89/625/EWG z dnia 20 listopada 1989 roku przyjmująca dwa szczególne programy badawcze i rozwojowe w dziedzinie środowiska naturalnego – STEP i Epoch (od 1989 do 1992) (Dz.U. L 359 z 8.12.1989, str. 9).

Decyzja Rady 91/354/EWG z dnia 7 czerwca 1991 roku przyjmująca szczególny program badań i rozwoju technologii w dziedzinie środowiska naturalnego (od 1990 do 1994) (Dz.U. L 192 z 16.7.1991, str. 29).

Decyzja Rady 94/911/WE z dnia 15 grudnia 1994 roku przyjmująca szczególny program badań i rozwoju technologii, włączając demonstrację, w dziedzinie środowiska naturalnego i klimatu (od 1994 do 1998) (Dz.U. L 361 z 31.12.1994, str. 1).
